

Hjørring Kommune

Miljøgodkendelse af slagtesvinebruget på Nørlev Strandvej 55, 9800 Hjørring

– udvidelse fra 187,5 DE til 248,0 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

Dato for gyldighed
3. november 2010

Miljø- og naturkontoret
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Resumé og samlet vurdering	3
1.1.	Miljøgodkendelsens omfang.....	3
1.2.	Offentlighed	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	5
1.4.	Gyldighed	5
2.	Generelle forhold	6
2.1.	Beskrivelse af virksomheden.....	6
2.2.	Meddelelesespligt.....	6
2.3.	Revurdering af miljøgodkendelsen.....	6
2.4.	Ophør	6
3.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	7
3.1.	Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	7
3.2.	Placering i landskabet	7
4.	Husdyrholdet og produktionsforhold	8
4.1.	Husdyrholdet og staldanlæg.....	8
4.2.	Ventilation.....	9
4.3.	Fodring	10
4.4.	Ensilage.....	11
4.5.	Energi og vandforbrug.....	11
4.6.	Spildevand herunder regnvand	11
4.7.	Affaldshåndtering	12
4.8.	Driftsforstyrrelser eller uheld	12
5.	Gødningsproduktion og –håndtering	12
5.1.	Gødningstyper og mængder. Overblik	12
5.2.	Flydende husdyrgødning.....	13
5.3.	Fastgødning inkl. dybstrøelse	14
5.4.	Anvendelse af anden organisk gødning	14
6.	Gener fra husdyrbrugets anlæg	14
6.1.	Lugt	14
6.2.	Fluer og skadedyr.....	15
6.3.	Støj fra anlægget og maskiner	15
6.4.	Transport.....	15
6.5.	Støv fra anlæg og maskiner	16
6.6.	Lys.....	16
7.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø.....	16
7.1.	Ammoniakfordampning og naturområder.....	16
7.2.	Oversigt over bedriftens udbringningsarealer	20
7.3.	Vandløb og søer.....	20
7.4.	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)	21
7.5.	Fjord og hav	22
7.6.	Grundvand.....	22
8.	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	22
9.	Alternative løsninger og 0-alternativet	25
9.1.	Alternative løsninger.....	25
9.2.	0-alternativet.....	25

10. Bilag	26
Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)	26
Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre.....	28
Bilag 3. Oversigtskort fra beredskabsplanen	29
Bilag 4. Transportveje.....	30
Bilag 5. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	31

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1. Miljøgodkendelsens omfang

Miljøklagenævnet har den 15. maj 2009 ophævet Hjørring Kommunes afgørelse af 3. juni 2007 om miljøgodkendelse af slagtesvinebruget "Storgård", Nørlev Strandvej 55, 9800 Hjørring. Sagen blev hjemvist til fornyet behandling i kommunen.

Keld Rasmussen har genindsendt ansøgning om miljøgodkendelse for ejendommen "Storgård", Nørlev Strandvej 55, 9800 Hjørring. Ansøgningen omfatter en udvidelse fra 187,5 DE til 248,0 DE¹ i slagtesvin. Der opføres ingen nye staldafsnit eller opbevaringsanlæg i forbindelse med udvidelsen. Den eksisterende halmlade nedrives og en ny halmlade opføres i tilknytning de eksisterende staldafsnit.

Miljøgodkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Nørlev Strandvej 55, 9800 Hjørring. Desuden omfatter tillægget alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR 17391585.

Ansøgningen om genbehandling af miljøgodkendelsen er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 15. juli 2009 (ansøgnings-skema nr. 2025). Ansøgningen blev genindsendt den 16. september 2009 (ansøgnings-skema nr. 13464). Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system - beregningsgrundlag i 2009. Hjørring Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af indsendte ansøgnings-skema nr. 13464, version 7 af 1. september 2010 samt supplerende materiale.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af svineproduktionen på ejendommen Nørlev Strandvej 55, 9800 Hjørring i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 2.4.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 4.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 4.3.1 og 4.3.2.*)
- Vask af maskiner, redskaber m.v. (*vilkår 4.6.1.*)
- Anvendelse af gyllevogn med påmonteret pumpe (*vilkår 5.2.1.*)
- Maksimale støjgrænser (*vilkår 6.3.1.*)
- Vandløb og søer (*vilkår 7.3.1, 7.3.2 og 7.3.3.*)
- Bilag IV & II arter (*vilkår 7.4.1, 7.4.2 og 7.4.3.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt skal opbevares: Effektivitetskontroller / slagteriefregninger / andre kvitteringer for afsatte dyr.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal opbevares: foderanalyser / foderkontrol / faktura for indkøbt foder / effektivitetskontrol.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal der opbevares: foderplaner, der indeholder oplysninger om indholdet af total råprotein i foderet.

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1695 af 19.12.2009 med efterfølgende ændringer.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

- Følge- og indlægssedler for indkøbte fodermidler.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Der skal gøres opmærksom på, at kommunen har direkte adgang til CHR-registeret, til gødningsregnskaberne og til ansøgninger om tilskud efter enkeltbetalingsordningen m.v.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrapere end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

1.2. Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 19. august 2009.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 6. september 2010 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 19. oktober 2010.

Der indkom 3 bemærkninger/indsigelser rettidigt fra beboere i området:

Ejer af Skallerupvej 456, 9800 Hjørring, har den 26.09.2010 meddelt kommunen, at han ikke modtager gylle svarende til 1,8 DE fra husdyrbruget Nørlev Strandvej 55. Mark nr. 31 er derfor taget ud af ansøgningen og gyllen afsættes i stedet til Tagholmvej 80.

2 kommentarer til udkastet drejede sig om lugtgener, transport af gylle på offentlig vej samt kommunens naturvurdering.

Med henvisning til miljøgodkendelsens kapitel 6, har kommunen vurderet, at den ansøgte produktion overholder lovens minimumkrav til lugt afstande til samtlige typer af beboelser i området. Derfor er der i godkendelsen ikke stillet vilkår om yderligere tiltag for at mindske lugtgenerne fra husdyrbruget. Produktionen på de 248 DE slagtesvin findes allerede på ejendommen i dag, idet kommunen godkendte produktionen første gang den 3. juni 2007. Sagen blev imidlertid påklaget af andre årsager end lugt og hjemvist til fornyet behandling. Lugtgenerne fra husdyrbruget bliver derfor ikke øget i forhold til nuværende niveau.

Regulering af gylletransport på offentlig vej er ikke en myndighedsopgave der varetages af kommunen, men af politiet. Forhold vedrørende til- og afkørselsforhold samt private fællesveje administreres dog af kommunen. Kommunen har vurderet, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området.

De indsendte kommentarer til kommunens naturvurderinger, har ikke givet anledning til ændringer af projektet.

Kommunen har svaret alle 3 afsendere med en udførlig redegørelse. De indkomne bemærkninger/indsigelser har ikke givet anledning til ændringer i den endelige miljøgodkendelse.

Den endelige miljøgodkendelse bliver offentliggjort den 10. november 2010 i Vendelbo Posten med en klagefrist til den 8. december 2010. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Miljøklagenævnet.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 8. december 2010 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: teamlandbrug@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Natur- og miljøkontoret, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Udvidelsen skal være gennemført inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er etableringen ikke fuldt gennemført indenfor de 2 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion der ved udløbet af de 2 år eller i løbet af de 2 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 2 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.

2. GENERELLE FORHOLD

2.1. Beskrivelse af virksomheden

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen "Storgaard", Nørlev Strandvej 55, 9800 Hjørring. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 18727, og ejendommen har CVR nr. 17391585.

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse af 26.06.2010, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

2.2. Meddelelesespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår³.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

2.3. Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering³. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

2.4. Ophør

Vilkår:

2.4.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredding. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en for-svarlig nedlukningsplan.

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3.

Anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi" (BAT) vil være omtalt i de enkelte kapitler og afsnit, hvor det er relevant. Da krav om BAT har særligt fokus og udspringer af et EU-direktiv, findes en samlet redegørelse om BAT og tilhørende vurderinger i kapitel 8.

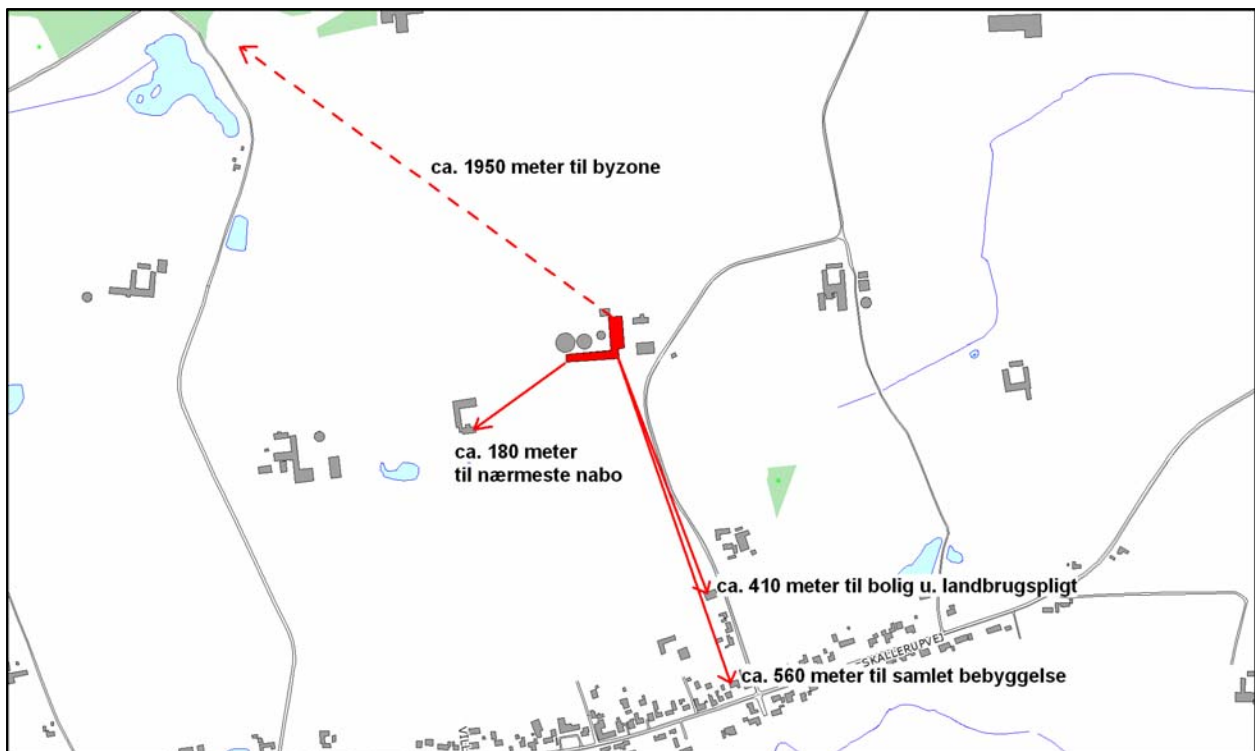
³ jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

3. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1. Afstande til beboelser, fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbruget er placeret med ca. 180 meter til nærmeste nabobeboelse, der ligger sydvest for de eksisterende staldbygninger. Nærmeste bolig ligger ca. 75 meter fra husdyrbrugets staldanlæg. Boligen tilhører den ansøgte ejendom, men er lejet ud til beboelse.

Ca. 410 meter sydøst for de eksisterende staldbygninger findes den nærmeste nabo uden landbrugspligt. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Sønderlev By der er beliggende ca. 560 meter sydøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 1950 meter til nærmeste byzone, Lønstrup By.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

Kommunen har konstateret at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

3.2. Placering i landskabet

Der er søgt om opførelse af en ny halmlade på ca. 130 m² i forlængelse af de eksisterende stalde. Den eksisterende halmlade nedrives, se bilag 2.

Der er ingen specielle udpegninger (værdifuldt kulturmiljø, særligt bevaringsværdigt landskab mm.) for området. Det vurderes, at der ikke er væsentlige hensyn til landskab, natur miljø samt naboer, der taler imod den foreslåede placering af halmladen.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, der ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø.

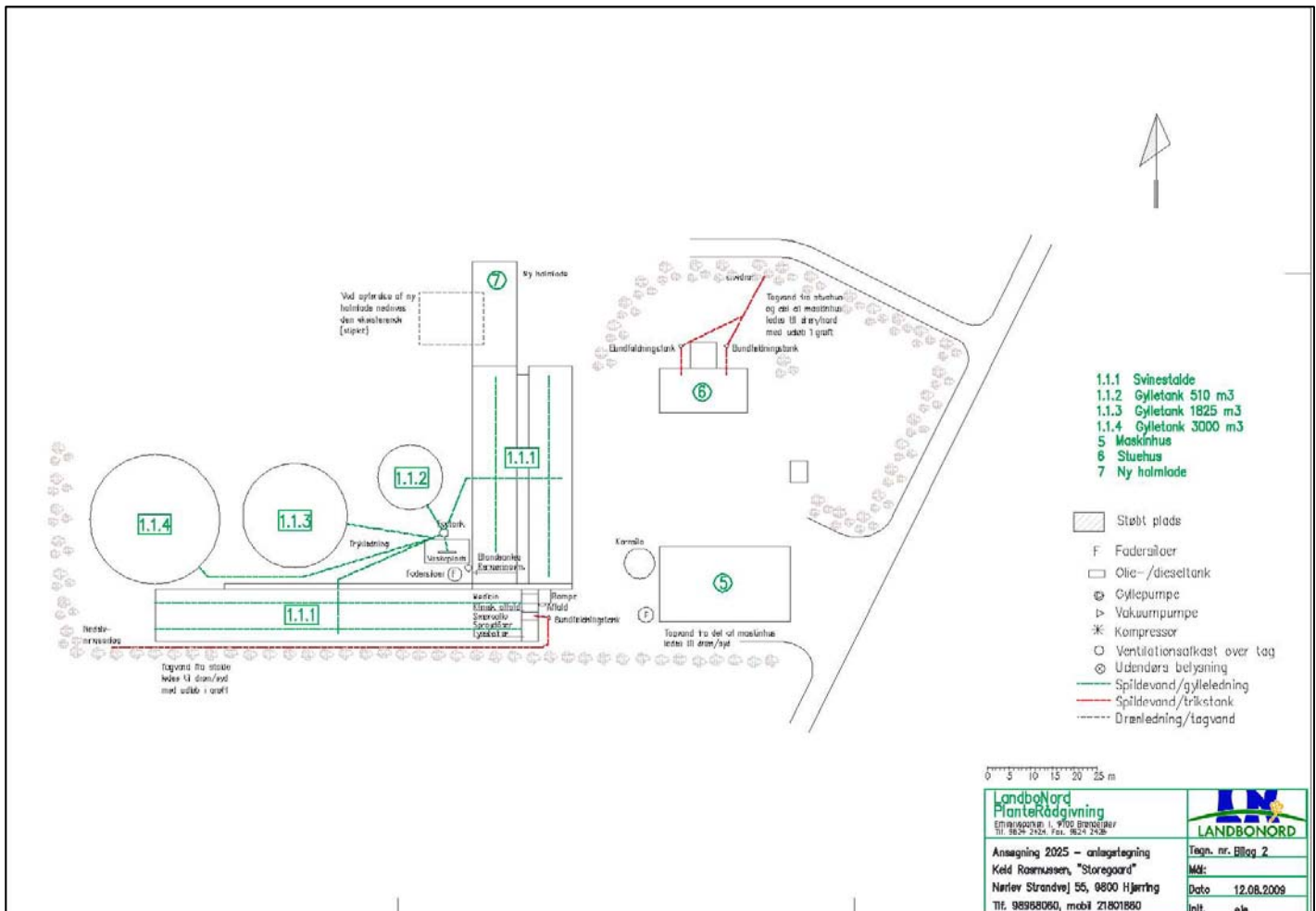
4. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

4.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

4.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt/alders grænser	Antal årsdyr	DE	Antal stipladser
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	1.1.1	34-107 kg	7000	56,4	1600
Slagtesvin, Fuldspaltegulv	1.1.1	34-107 kg	2060	191,6	500
Dyreenheder i alt				248,0	

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om husdyrholdet og staldd typer i den ansøgte produktion, som fremgår af vilkår 4.1.1.

Staldindretning på ansøgt ejendom:

Produktionen foregår i eksisterende slagtesvinestalde. Dels i afsnit med delvis spaltegulv (25 – 49 % fast gulv) og dels i afsnit med fuldspaltegulv. Staldafsnittet med fuldspaltegulv renoveres og ændres til en godkendt gulvtype senest 1. juli 2015 som følge af dyrevelfærdskrav.

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af nedenstående tabel:

Kategori	Antal	Staldsystem
Slagtesvin, 34 - 107 kg	7000	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv
Slagtesvin, 34 – 107 kg	2060	Fuldspaltegulv

I den aktuelle sag er 75 % af slagtesvinestalde med delvist spaltegulv og øvrige afsnit med fuldspaltegulv, hvilket reducerer overfladen, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning.

Kommunen anser delvis spaltegulv som niveauet for BAT-krav i den ansøgte produktion, jf. Miljøstyrelsens vejledninger. Delvis spaltegulv (25- 49 % fast gulv) i alle staldafsnit ville give en samlet fordampning af ammoniak fra alle stalde og gyllebeholdere på 4.180 kg N/år. Dette er således BAT-niveauet for dette projekt.

Staldafsnittene med fuldspaltegulv lever således ikke umiddelbart op til BAT-kravet, men det krævede BAT-niveau for det samlede anlæg kan opfyldes på forskellige måder. Ansøger har valgt at lave foderkorrektion for samtlige staldafsnit, der skal bidrage med en reduktion af fordampningen af ammoniak på 25 %. Dette bringer den samlede fordampning fra stalde og gyllebeholdere ned på 3.391 kg N/år hvorved kravet til det samlede BAT-niveau er opfyldt.

Fodring og vilkår herfor beskrives nærmere i afsnit 4.3. nedenfor. Begrundelser for fravalg af andre mulige BAT, fremgår af kapitel 8.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den ovenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for de eksisterende staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag frem til næste revurdering. Staldafsnittet med fuldspaltegulv renoveres og ændres til en godkendt gulvtype senest 1. juli 2015 som følge af dyrevelfærdskrav.

I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

En beregning af BAT niveau i den aktuelle sag med disse forudsætninger giver en samlet emission fra stald og lager i ansøgt situation på 4.180 kg N/år, og en tilsvarende beregning af det ansøgte projekt giver en samlet emission på 3.391 kg N/år.

Med baggrund i ovennævnte beregninger og ansøgers valg og fravalg af staldteknik finder kommunen, at det ansøgte projekt samlet for ny og eksisterende stalde lever op til BAT.

4.2. Ventilation

Der er mekanisk ventilation i alle staldafsnit. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres. Ventilationsanlæg er mekanisk undertryk anlæg med frekvensmotor eller Multi-Step funktion.

Der foretages hyppigt eftersyn og renholdelse af luftkanaler; herved undgås modstand i ventilationssystemet. Ventilationsafkast er vist på anlægstegningen (bilag 2). Detaljer omkring ventilation fremgår af bilag 1.

4.3. Fodring

Vilkår:

- 4.3.1. **Slagtesvin:** Korrektionsfaktor vedrørende ammoniak må højst være **0,88** beregnet efter følgende formel: $((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{slagte vægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 3,19$.
- 4.3.2. Foderblandinger skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.

I ansøgningen er der angivet 145 g råprotein pr. FE mod beregningssystemets normtal på 157,6 g. For de øvrige parametre er der anvendt beregningssystemets normtal (2005/2006). Disse er: Foderforbrug = 2,87 FE pr. kg tilvækst, tilvækst 73 kg.

Det angivne vilkår betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot korrektionsfaktoren ikke over 0,88. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Korrektionsformlen svarer til gødningsregnskabet type 2 korrektion for planåret 2005/2006, og skal kunne dokumenteres ved tilsyn, såfremt der ændres på et eller flere af ovenstående parametre i forhold til normtal 2005/2006.

I ansøgningen er råprotein indholdet til slagtesvin opgivet til at være 145 gram råprotein pr. FE. Disse værdier indgår som forudsætning for beregningen af ammoniakudledningen samt den tilladte udvaskning af kvælstof til miljøet / det tilladte overskud af fosfor på bedriften

Der anvendes indkøbt tørfoder på ejendommen.

Der anvendes fasefodring til slagtesvinene, således at der anvendes 2 eller flere forskellige foderblandinger i perioden fra indsætning til slagting. Ved fasefodring er det muligt at fodre slagtesvinene efter deres næringsstofbehov i de forskellige vægtklasser. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

4.4. Ensilage

Der opbevares ikke ensilage på ejendommen.

4.5. Energi og vandforbrug

Ansøger har opgivet det forventede forbrug af el og vand på årsplan (Bilag 1). Det forventede forbrug af el og vand på årsplan ligger på normerne for tilsvarende bedrifter. Produktionen forsynes med vand fra Sønderlev Vandværk.

Det årlige forbrug af el til lys, opvarmning m.v. forventes at stige fra ca. 80.000 kWh til ca. 100.000 kWh. Elforbruget vil stige som følge af udvidelsen.

Ved staldanlægget er der et udvendigt armatur (lysstofrør) som tændes manuelt ved levering af grise. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er ikke lys i staldene om natten. Der er installeret en HF-spole + automatisk tænd/sluk lys. HF-spolen tænder lys på én gang, i stedet for alle lamper skal tændes separat. Blander i m. transport bliver drevet af en lavfrekvens 220 V motor. Det medfører at der bliver brugt et minimum af strøm til at drive denne enhed.

Forbruget af dieselolie til traktorer m.v. forventes at stige fra ca. 7.450 ltr. til ca. 9.000 ltr. årligt. Dieselolie opbevares i 1.200 ltr. overjordisk tank fra 1983, placeret i maskinhus. Forbruget af fyringsolie forventes at stige fra ca. 15.500 ltr. til ca. 18.000 ltr. årligt. Fyringsolie opbevares i 1.800 ltr. overjordisk tank fra 2001, placeret i stald. Der er installeret overdækning af stierne i staldene. Overdækningen benyttes reelt set kun om vinteren. Overdækningen giver en stor besparelse på varmekonsumet i staldene.

Det forventede vandforbrug stiger fra 5.700m³ til 6.500m³. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold.

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning. Der er ikke etableret timer/sensorer/ energibesparende lys på alt det udendørs og indendørs lys. I takt med at der bliver behov for udskiftning/reparation af belysningen, vil det blive ændret til energibesparende lys.

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energi- og vandforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Kommunen vurderer på baggrund af de oplyste forbrugsmængder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.6. Spildevand herunder regnvand

Vilkår:

- 4.6.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder.

Oversigt over spildevands- og afløbsforhold ses i bilag 2. Spildevandet samt overfladevand fra vaskeplads ledes til gyllebeholder. Tagvand fra stalde og maskinhus ledes til grøft via dræn.

Forventede mængder af spildevand fremgår af bilag 1. Drikkevandsspild og rengøringsvand udgør ca. 900 m³ og er indregnet i gyllemængden. Der er ikke sanitært spildevand fra driften.

På vaskepladsen påfyldes marksprøjte. Indvendig rengøring af sprøjtetank foregår i marken, hvor skyllevandet udsprøjtes på den nysprøjtede afgrøde.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholdere er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand i ansøgt drift, herunder regnvand. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis.

Der gøres opmærksom på, at udledning af øvrigt overfladevand og tagvand kræver kommunal tilladelse, som skal være ansøgt og meddelt inden byggeriet påbegyndes.

4.7. Affaldshåndtering

I bilag 1 ses ansøgers redegørelse for hvordan de forskellige typer af affald håndteres.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Dette betyder bl.a. at alt miljøfarligt affald skal sorteres i separate beholdere og at aflevering til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor kommunen.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

4.8. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

I bilag 3 ses kort over ejendommen med placering af pulverslukkere, nærmeste telefon, brønde, dræn mm.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNTERING

5.1. Gødningstyper og mængder. Overblik

Det producerede husdyrgødning på ejendommen er alene svinegylle. Der produceres i alt på ejendommen 4.439 tons pr. år (normproduktion) svarende til 248,0 DE.

Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion, tilførsel og afsætning af DE på ejendommen.

I de følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering.

Gødningstype	DE
Svinegylle produceret på Nørlev Strandvej 55	248,0
Svinegylle afsat til landbruget Knudsmindevej 60	- 21,70
Svinegylle afsat til landbruget Møllebakkevej 175	- 7,40
Svinegylle afsat til landbruget Tagholmvej 80	- 28,8
Svinegylle afsat til landbruget Møllebakkevej 314	- 102,8
I alt (til udspredding på ejede og forpagtede arealer)	87,3

5.2. Flydende husdyrgødning

Vilkår:

5.2.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 4.439 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene på ca. 900 m³.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 5.335 m³, hvilket svarer til 14,4 måneders opbevaring. Der findes 3 gyllebeholdere på ejendommen.

Opbevaringsanlæg	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning	Pumpe-system
Perstrup gyllebeholder	1	1988	510	Flydelag	Fast anlæg
Perstrup gyllebeholder	2	1994	1.825	Flydelag	Ikke fast
Perstrup gyllebeholder	3	2002	3.000	Teltdug	Ikke fast
I alt			5.335		

Gyllebeholdernes placering fremkort af oversigtstegningen i afsnit 4.1.

Gyllen opbevares i ejendommens 3 gylletanke på hhv. 510, 1825 og 3.000 m³. På gylletankene etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion. Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget.

Husdyrbrugets gyllebeholdere er beliggende ca. 800 meter fra nærmeste vandløb. I beredskabsplanen og tilhørende kortbilag (bilag 3), fremgår hvilke foranstaltninger der skal iværksættes i tilfælde af overløb af gylle eller ved brud på gylletanken.

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. En række af arealerne ligger under 1.000 m fra sårbare arealer i henhold til § 7 i Husdyrloven og her nedfældes gyllen på sort jord og i græs. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men utilstrækkeligt areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skrånede, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderer kommunen at det ansøgte projekt lever op til BAT.

5.3. Fastgødning inkl. Dybstrøelse

Der produceres ikke fastgødning på husdyrbruget.

5.4. Anvendelse af anden organisk gødning

Der opbevares ikke husdyrgødning fra andre ejendomme, og der modtages ikke slam.

6. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

6.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra stalene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimum afstand (m) - Geneafstanden	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	511	1950
Samlet bebyggelse	378	611
Enkelt bolig	170	502

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel. De 3 eksisterende gyllebeholdere er med naturligt flydelag.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr. Kommunen vurderer, at lugt fra forsøringsanlægget ikke bliver til gene, når det drives som foreskrevet.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

6.2. Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger husdyrbruget besøg min. 4 gange årligt. Evt. flueproblemer i staldafsnittene bekæmpes med gyllefluer.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.). Det vurderes, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

6.3. Støj fra anlægget og maskiner

Vilkår:

6.3.1. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)		
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

De væsentligste stationære støjkilder fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, højtryksrensere, foderblandeanlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transportere til og fra ejendommen. Hovedparten af de stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne. Ventilationsanlægget er temperaturstyret, således det reguleres optimalt efter grisenes behov og indirekte med mindst mulige støjgener til følge.

Foderanlæg og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer. Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken. Gyllepumper kører ca. 1 gang om ugen. Der henvises til bilag 1 for yderligere oplysninger vedr. støjkilder.

Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen og mellem staldafsnittene.

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventer kommunen, at driften af husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for naboer.

6.4. Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej regule-

res derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunens vejmyndighed efter privatvejsloven.

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. Transport med husdyrgødning af offentlig vej er indtegnet på bilag 4. Hovedparten af ejede arealer ligger tæt på ejendommen, men der er transporter af offentlige veje til såvel ejede arealer som gylleaftaler. Med hensyn til antallet af transporter henvises til bilag 1. Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året. Gylletransporter med gylle til nedfældning udføres af maskinstation i 30 t vogn. En del af gyllekørsler på offentlig vej udføres af maskinstation.

Tilkørselsforhold er gode. Ejers ejendom på modsatte side af vejen er udlejet. Hovedparten af transporter med foderstoffer og levering af smågrise samt afhentning af slagtesvin sker i dagtimerne.

Kommunen vurderer, at omfanget af kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området.

Støj og rystelser i forbindelse med transport, vil dog altid være afhængig af i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

6.5. Støv fra anlæg og maskiner

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med håndtering af halm til strøelse samt håndtering af foder. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Kommunen vurderer, at støvgener fra anlægget og fra transporter ikke vil medføre væsentlige gener for beboerne i lokalområdet.

Støv som følge af transporter, vil dog altid være afhængig af, i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

6.6. Lys

Ved staldanlægget er der et udvendigt armatur (lysstofrør) som tændes manuelt ved levering af grise. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er ikke lys i staldene om natten. Kommunen forventer ikke, at belysningen på ejendommen vil medføre væsentlige gener for trafikanter eller naboer.

7. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

7.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget ikke allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

I en radius på 1000 meter omkring ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, men arealer beskyttede efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og flere små overdrev, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 3.455 kg N/år i nudrift og 3.391 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af bedriften medfører således en formindsket fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 64 kg N/år. Beregningen er foretaget med de forudsætninger, der fremgår af ansøgningen.

Merbelastningen med ammoniak i 5 udvalgte naturpunkter (Fig. 1) er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager i de 5 naturpunkter er beregnet til 0,0 – 0,5 kg N/ha per år. Merbelastningen og den samlede afsætning af ammoniak i nærmeste Natura 2000 område er beregnet til 0,0 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen som beskrevet i ansøgningen:

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder.
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV og II.
- ikke vil påvirke de beskyttede naturarealer⁵, der ligger inden for en radius på 1.000 m fra stald- og lageranlæg. Der er i denne vurdering medtaget en kumulativ effekt, hvor der inden for en radius på 1.000 m fra bedriften og naturområde er registreret 2-flere ejendomme med mere end 75 DE.
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer under den forudsætning, at der sker nedfældning på udbringningsarealer nord for Skallerup Indlandsklitter (Fig. 2).
- vil have en neutral betydning for de biologiske værdier i det fredede område Skallerup Indlandsklitter, der er den nærmeste fredning med biologiske værdier, under forudsætning, at merbelastningen i naturpunkt 5 ikke overstiger 0,3 kg N/ha per år.

Udbringningsarealerne er på en kort strækning vandløbsnære og skråner kraftig ned til beskyttede vandløb og § 3 beskyttede naturområder (Fig. 3). Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund at udgøre en betydelig risiko for vandløbet og naturområderne. Kommunen har vurderet, at naturområderne og vandløbet er af en sådan art, at den lovpligtige 20 m udbringningsfriezone ikke er tilstrækkelig til at eliminere risikoen for næringsstofforurening ved udbringning af gylle. Der stilles derfor følgende skærpede vilkår for at minimere risiko for næringsstofforurening fra udbringningsarealerne:

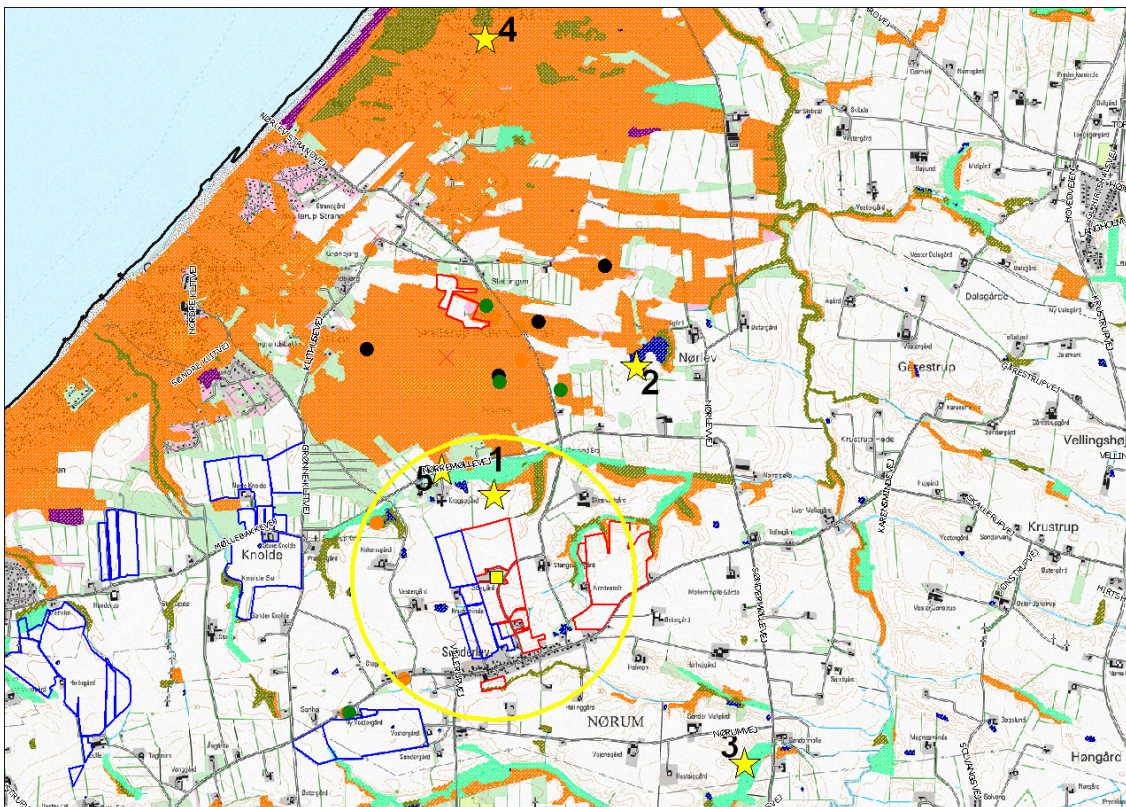
1. gylle skal indenfor en 50 meter zone fra naturområdet/vandløbets kant nedfældes eller nedmuldes i samme arbejdsgang som gylleudbringningen – dvs. indenfor en time.
2. der må maksimalt tilføres 15 ton/ha per udbringning indenfor en 50 meter zone fra naturområdet/vandløbets kant ved udbringning på græsarealer
3. der skal pløjes, harves mv. på langs af naturområde og vandløbet i en 50 meter zone fra naturområdet/vandløbets kant.

Herudover skal et 0,4 ha stort udbringningsareal omkring 1,2 km sydvest for ejendommen (Fig. 4) udtages, da arealet ligger tæt på et vandhul, der er registreret som yngle- og rasteområde for løgfrø og spidssnudet frø.

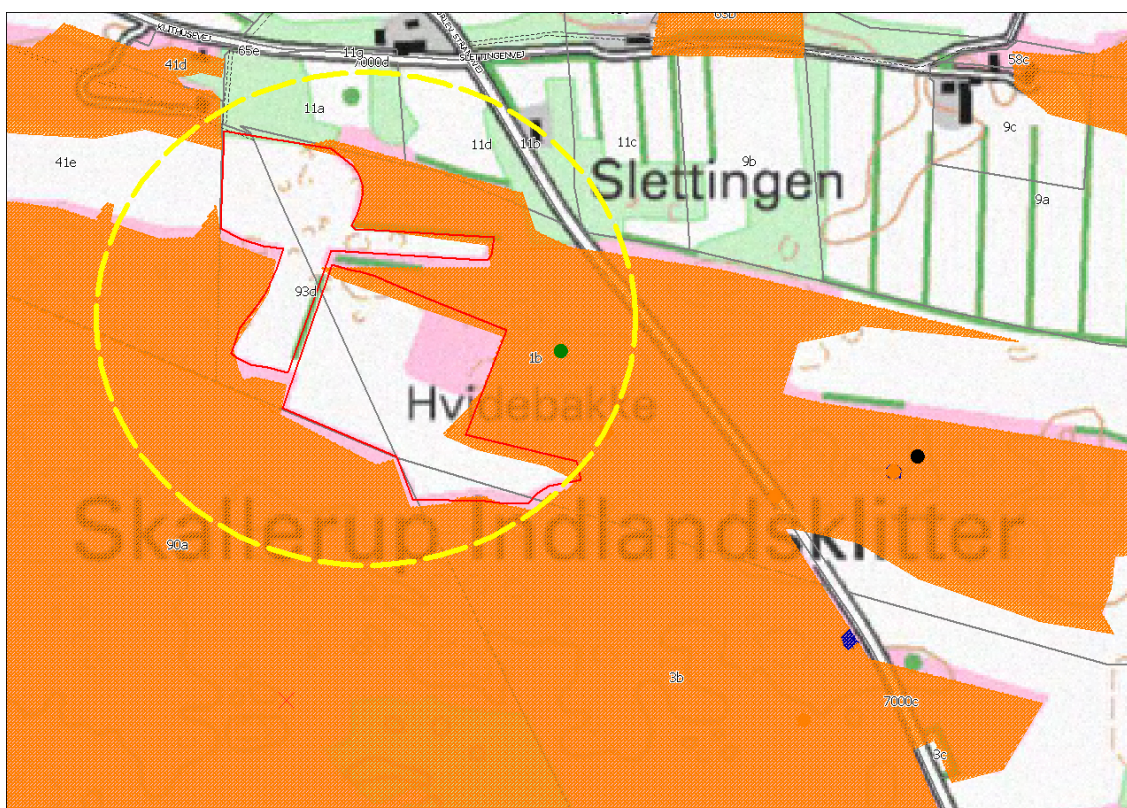
Disse afværgeforanstaltninger vurderes at minimere risikoen for negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning ved gylleudbringning.

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

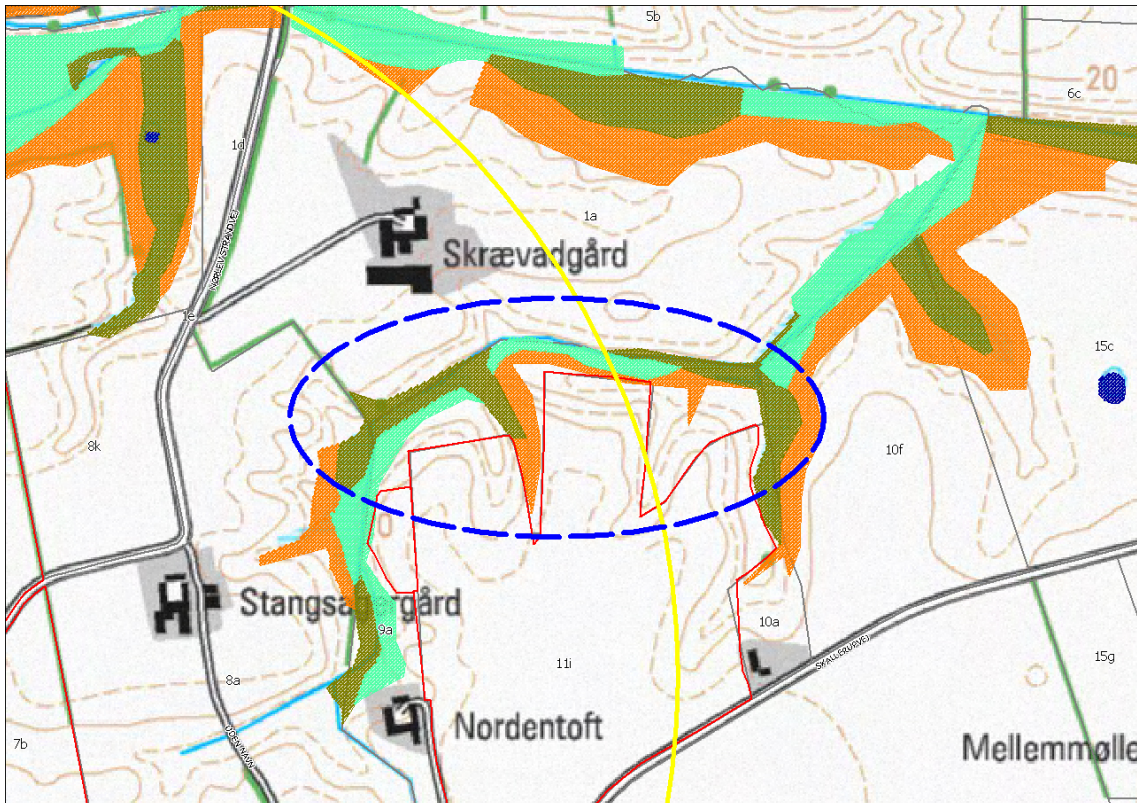
⁵ Naturarealer defineret efter Husdyrlovens § 7 og Naturbeskyttelseslovens § 3

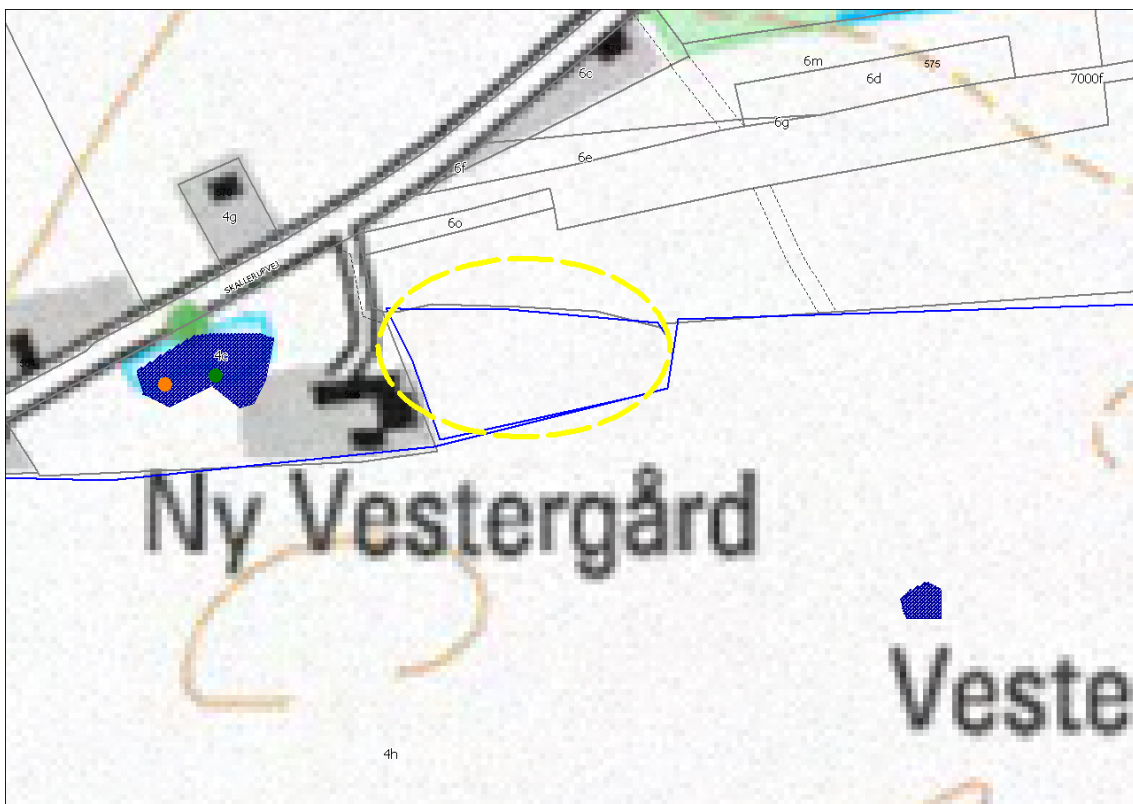
Figur 1. Ejendommens (gul firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-5 (gul stjerne) og arealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Gul cirkel angiver 1 km radius omkring ejendommen.

Figur 2. Gul cirkel viser udbringningsarealer (angivet med rød), hvor der skal ske nedfældning af gylle.

Figur 3. Udbringningsarealer (angivet med rød), som skråner kraftigt ned mod Nordentoft Bæk og naturområder beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Blå afbrudte cirkler viser områder med kraftig hældning mod vandløb og naturområder.

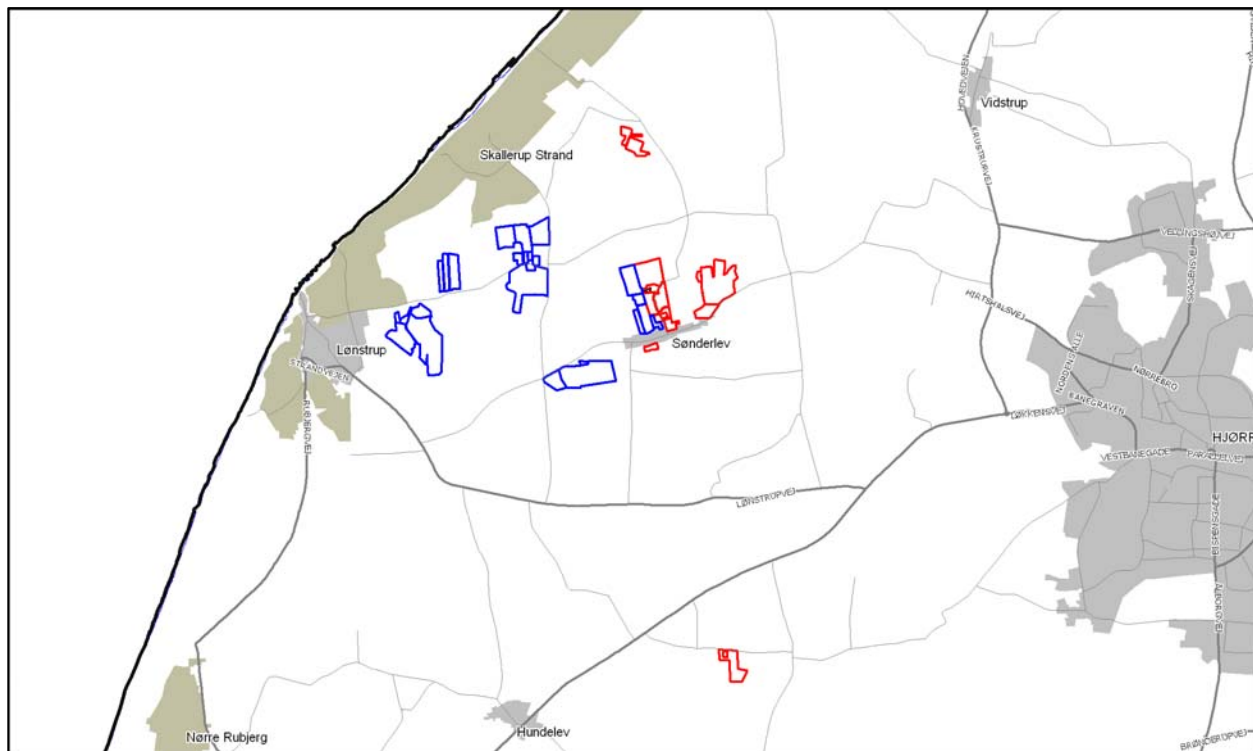

Figur 4. Gul cirkel viser udbringningsarealer (angivet med blå), der skal udtages som udbringningsareal.

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i bilag 5.

7.2. Oversigt over bedriftens udbringningsarealer

Til ejendommen hører 62,37 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer (røde arealer) samt 132,92 ha udbringningsarealer (blå arealer), der er aftalearealer med tredjemand. Arealerne modtager gylle med 1,4 DE/ha.

7.3. Vandløb og søer

Vilkår:

- 7.3.1. Gylle skal indenfor en 50 meter zone fra naturområdet/vandløbets kant nedfældes eller nedmuldes i samme arbejdsgang som gylleudbringningen – dvs. indenfor en time.
- 7.3.2. Der må maksimalt tilføres 15 ton/ha per udbringning indenfor en 50 meter zone fra naturområdet/vandløbets kant ved udbringning på græsarealer.
- 7.3.3. Der skal pløjes, harves mv. på langs af naturområde og vandløbet i en 50 meter zone fra naturområdet/vandløbets kant.

Vandløb:

Ifølge § 26 stk. 3 i bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Udbringningsarealerne er på en kort strækning vandløbsnære og skråner kraftig ned til beskyttede vandløb og § 3 beskyttede naturområder (Fig. 3). Vandløbet Nordentoft Bæk er i Regionplan 2005 målsat som B1 vandløb (gyde- og yngleopvækstvand for laksefisk) og kvalitetsmålsat til forureningsgrad II (næsten uforurenet - svagt forurenet). Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund at udgøre en betydelig risiko for vandløbet og tilstødende naturområder, således den lovpligtige 20 m udbringningsfriezone ikke er tilstrækkelig til at eliminere risikoen for næringsstofforurening ved udbringning af gylle. Der stilles derfor skærpede vilkår for at minimere risiko for næringsstofforurening fra udbringningsarealerne, se vilkår 7.3.1, 7.3.2 og 7.3.3.

I de tilfælde der er vinterafgrøder på arealerne kan gyllen udbringes med slæbeslanger.

Kommunen vurderer, at disse afværgeforanstaltninger minimerer risikoen for negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning ved gylleudbringning.

A-målsatte søer:

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger omkring 4,5 km nord for ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt. Mygblomst og Pukkellæbe er begge optaget på den danske rødliste som moderat truet (EN).

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte områder. Eftersom den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager ved naturpunkt 4, der ligger omkring 3,7 km fra ejendommen, er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, vurderer kommunen, at ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer på denne baggrund, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag II & IV arter)

Vilkår:

- 7.4.1. Gylle skal indenfor en 50 meter zone fra naturområdets kant nedfældes eller nedmulses i samme arbejdsgang som gylleudbringningen – dvs. indenfor en time.
- 7.4.2. Der må maksimalt tilføres 15 ton/ha per udbringning indenfor en 50 meter zone fra naturområdets kant ved udbringning på græsarealer.
- 7.4.3. Der skal pløjes, harves mv. på langs af naturområde og vandløbet i en 50 meter zone fra naturområdet/vandløbets kant.

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres yngle- eller rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommens udbringningsarealer, der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for spidssnudet frø, løgfrø og strandtudse, der alle er på habitatdirektivets bilag IV.

Alle tre arter er meget sårbare overfor intensiv landbrugsdrift. En stor trussel er landbrugsmaskiner, der anvendes i forbindelse med høst, når der pløjes, harves eller udbringes gylle. En trussel er ligeledes at vandhullerne forurenes med bl.a. næringsstoffer og sprøjtemidler.

Afsætning af ammoniak har en negativ påvirkning på alle tre arter, da næringsstof tilførsel fører til tilgroning af området, hvilket gør bevoksningen høj og tæt omkring vandhuller, levesteder, fødesøgningssteder og sporadiske opholdssteder.

Merdeposition fra udvidelsen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak for stald og lager er beregnet til 0,2 kg N/ha per år (naturpunkt 5). I den nordlige del af Skallerup Indlandsklitter har ejendommen udbringningsarealer tæt på vandhuller, hvor alle 3 arter er registreret (Fig. 2).

Da det ansøgte ikke medfører en merbelastning med ammoniak, er det kommunens vurdering, at projektets ammoniakfordampning vil have en neutral effekt på de nævnte bilag IV-arter.

Udbringning af gylle kan have samme negative påvirkning på alle 3 arter som afsætning af ammoniak fra stalde og lagre. På et 6,4 ha stort udbringningsareal omkring 1,7 km nord for ejendommen (Fig. 2) skal gylle nedfældes, da arealet ligger tæt på et område, der er registreret som yngle- og rasteområde for spidssnudet frø. Der stilles derfor skærpede vilkår for at beskytte raste- og yngleområde for spidssnudet frø, se vilkår 7.4.1, 7.4.2 og 7.4.3.

I de tilfælde, hvor der er vinterafgrøder på arealerne kan gyllen udbringes med slæbeslanger.

Disse afværgeforanstaltninger vurderes at minimere risikoen for negativ påvirkning med fosfor- og kvælstofudvaskning til naturområdet ved gylleudbringning.

Her ud over skal en 0,4 ha stort udbringningsareal omkring 1,2 km sydvest for ejendommen (Fig. 4) udtaget, da arealet ligger tæt på et vandhul, der er registreret som yngle- og rasteområde for løgfrø og spidssnudet frø.

Rasteområder defineres som områder, der er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande. Rasteområder, der benyttes løbende hvert år eller med års mellemrum, skal beskyttes, selv når de ikke aktuelt benyttes af de relevante arter. Både yngle- og rasteområder kan defineres ud fra en bredere økologisk betragtning og kan således omfatte et netværk af lokaliteter, med eller uden sammenhæng til yngleområderne.

Med de opstillede vilkår for gylleudbringningen og udtagning af udbringningsareal er det kommunens samlede vurdering, at det ansøgte projekt har en neutral effekt på de nævnte bilag IV-arter.

7.5. Fjord og hav

Alle udbringningsarealer afvander til Skagerrak. Til dette vandområde stilles der i husdyrmiljøloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Kommunen har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund). I udpegningsgrundlagene for de 3 områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø.

Kommunen vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille særlige vilkår til projektet, hverken i relation til husdyrloven eller habitatdirektivets forpligtelser.

Ingen af udbringningsarealerne afvander til Natura-2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til overskuddet af fosfor på bedriften.

7.6. Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsoplande, det er således ikke nødvendigt at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen udover de generelle regler.

8. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EUdirektivets krav herom. EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (benævnt "BREF") suppleret med de danske BAT-byggeblade er benyttet som værktøj til beslutningstagning vedrørende BAT.

¹⁰ Jf. § 23, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management. Såfremt der i eksisterende stalde anvendes stald teknologier, der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for hvornår disse staldafsnit renoveres således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier.

I dette kapitel gives en samlet beskrivelse og konklusion vedr. BAT. Ansøgers redegørelser vedr. fravalg af BAT samt en beskrivelse af management og egenkontrol præsenteres. Ansøgers redegørelse er gengivet i kursiv

Forudsætninger:

De økonomiske beregninger er udført med udgangspunkt i Miljøstyrelsens BAT-blade for søer, de bagvedliggende teknologibeskrivelser for relevante teknologier og Niras' "Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT-teknologier".

I forbindelse med teknologier der kræver ændringer i eksisterende er der anslået en udgift til dette arbejde. Udgiften er forrentet med 6 % og afskrivningsperioden er sat til samme afskrivningsperiode som teknologiens levetid anslås til.

I BAT arbejdet omkring § 11-sager for slagtesvin har udmeldingerne fra MST været, at BAT-niveauet bør være ca. 40-100 kr./kg reduceret N og maksimalt ca. 1% af omkostningerne pr. slagtesvin.

Forsuring:

Forudsætninger der afviger fra Niras' forudsætninger:

- *Der indgås serviceaftale på 50.000 kr. pr. år*

Omkostningerne ved forsuring opgøres til ca. 175 kr./kg reduceret N inkl. værdien af sparet N, svarende til 45 kr. pr. slagtesvin – forudsat forsuring etableres i alle stalde.

Teknologien vurderes på den baggrund ikke at være BAT. Udgifterne pr. produceret slagtesvin overstiger 1 % af produktionsomkostningerne.

Dette understøttes af, at der i pilotarbejdet omkring BAT for § 11-slagtesvineproduktioner er sluttet, at teknologien ikke er driftssikker. Der foregår i den forbindelse undersøgelser fra VSP, der skal belyse forholdene omkring teknologien.

Luftrensning:

Forudsætninger der afviger fra Niras' forudsætninger:

- *Der indgås serviceaftale på 50.000 kr. pr. år*

Der er 2 leverandører af luftrensningsmoduler – MHJ Scanairclean og Turbovent. Der er meget stor forskel på investeringen og de årlige omkostninger for anlægstyperne.

*Omkostningerne til et **MHJ Scanairclean**-anlæg kan med 20 % delrensning opgøres til ca. 87 kr/kg reduceret N, svarende til 17 kr. pr. slagtesvin. Teknologien vurderes på den baggrund ikke at være BAT. Udgifterne pr. slagtesvin overstiger 1% af produktionsomkostningerne.*

Desuden eksisterer teknologien reelt ikke. MHJ Scanairclean har i henhold til VSP overtaget forpligtigelsen omkring servicering af eksisterende anlæg, men er reelt ikke leveringsdygtige i nye anlæg. Scanairclean er gået konkurs.

*Omkostningerne til et **Turbovent**-anlæg kan med 20 % delrensning opgøres til ca. 191 kr./kg reduceret N, svarende til 35 kr. pr. slagtesvin.*

Teknologien vurderes på den baggrund ikke at være BAT. Udgifterne pr. slagtesvin overstiger 1 % af produktionsomkostningerne.

Teknologien vurderes i pilotarbejdet omkring BAT for § 11-slagtesvineproduktioner, at teknologien ikke er driftssikker. Ansøger vurderer på den baggrund kombineret med omkostningerne, at teknologien ikke er BAT.

Gyllekøling:

Omkostninger til gyllekøling i staldene er beregnet ud fra følgende forudsætninger:

- Varmen skal kunne anvendes i produktionen
 - Varmebehov i stalden kan beregnes til 12.600 kWh, svarende til at køleanlægget skal levere 9.475 kWh i køleeffekt, idet varmeydelsen fra pumpen er 1/3 større end den beregnede køleeffekt idet strømmen der bruges i kompressoren også bliver til varme.
 - Der er ca. 2.200 m² stald – forudsat at ca. 40 % er kummeareal, svarende til 880 m².
 - Varmebehovet kan dækkes ved at køle med 1,2 w/m² i 8760 timer/år, svarende til en ammoniakreducerende effekt på 1,2 % i 8760 timer/år.

Omkostningerne til etablering og løbende udgifter til køling kan ud fra ovenstående beregnes til ca. 1081 kr./kg reduceret N inkl. værdien af sparet N, svarende til 4 kr. pr. slagtesvin. Det vurderes, at teknologien alene på prisen pr. kg reduceret N ikke er BAT.

Overdækning af gylletank:

Omkostningerne til overdækning er ca. 250.000 kr. pr. overdækning til indkøb. Med en afskrivningsperiode på 20 år og en forventet rente på 6 % vil de årlige udgifter udgøre 27.500 kr. Pris pr kg reduceret N inkl. værdien af sparet N vil udgøre ca. 235 kr. i dette tilfælde, svarende til 3 kr. pr. slagtesvin.

Ansøger vurderer ikke, at den økonomiske omkostning er proportional med miljøeffekten, og anser dermed ikke teknologien som BAT.

Fodring:

Følgende tal er hentet ved opslag i høringsmaterialet til arbejdet omkring § 12 for BAT-slagtesvin. De foderkorrektioner der er anvendt i ansøgningen svarer til, at proteinindholdet i foderet reduceres til 145 g protein/fe ved anvendelse af 2,87 fe/kg tilvækst (norm 05/06).

Det er vurderet, at de foderkorrektioner der er anvendt for at overholde krav til generel ammoniakreduktion har følgende omkostninger for bedriften:

Ved kombinationen af delvis fastgulv og 145 g råprotein/fe er omkostningen for produktionen vurderet til 2,6 kr. pr. slagtesvin produceret, svarende til 35 kr. kg reduceret N.

Vi vurderer, at det anvendte foderkorrektionsniveau er BAT for produktionen. Yderligere reduktion i enten tildelingen af foder eller reduceret proteinindhold vurderes ikke at være BAT og ikke at være muligt.

Management & egenkontrol:

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (EFK, E-kontrol).
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.
- Der leveres grise til Danish Crown og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Code of Practice.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Ventilationsanlæg er tilkøbt alarmanlæg.

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/ behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management og egenkontrol vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse med de vilkår der er stillet i denne godkendelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering uden hensyn til om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

Samlet for de eksisterende stalde er det vurderet, når der tages hensyn til staldenes alder og bygningsmæssige stand, samt proportionalitet mellem miljøeffekt og omkostninger, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til BAT i perioden frem til første revurdering af denne godkendelse.

9. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1. Alternative løsninger

Alternativet til det ansøgte projekt er ikke på tale. Der er tale om en mindre udvidelse i eksisterende stalde. Samtidig er ejendommen placeret optimalt i forhold til naboer og vil derfor medføre en begrænset påvirkning af omgivelserne.

9.2. 0-alternativet

0-alternativet vil medføre at produktionsanlægget ikke udnyttes optimalt. Med øgede omkostninger er der løbende behov for udvidelse af produktionen.

Hirtshals den 3. november 2010.

Peter Lindhard Birch
Teknik & Miljø
Team Erhverv

10. BILAG

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Energi- og ressourceforbrug	Ansøgningsnr. 13464	Dato 29.06.2009
Oplysninger om ejendommen "Storegaard", Nørlev Strandvej 55, 9800 Hjørring		

A. Ventilation af driftsbygninger					
Bygning nr.	Antal afkast	Afkast højde, m	Afkast højde, over tag	Overtryk/undertryk/andet	Bemærkninger
1.1.1	15	6 m	0,7 m	Undertryksanlæg	
Bemærkninger: Ventilationsanlæg er med frekvensmotor eller Multi-step funktion.					

B. Spildevand				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)	0	0		
Vaskeplads	100	100	Gylletank	gylletank
Tagvand fra stalde	2200	2200	Dræn/udledning	uændret
Bemærkninger:				

C. Forbrug af råvarer, energi og vand			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	7450 l	9000 l	1200 l tank i maskinhus (1983)
Fyringsolie	15.500 l	18.000 l	1800 l tank i stald (2001)
Benzin	200 l	240 l	Dunk i maskinhus
Smøreolie	200 l	200 l	Tromle i forrum
Kunsgødning	Forbrug reguleres i h.t. kvælstof		Maskinhus
Indkøbt foder	1100 t	1450 t	Udendørs siloer samt i maskinhus
Pesticider	Forbrug registreres i sprøjtejournal		Aflåst fryser i maskinhus
Rengøring/desinfektion	40 kg	50 kg	Forrum i stald
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	80.000 kwh	100.000 kwh	
Drikkevand og vaskevand (drift)	5.700 m ³	6.500 m ³	
Andet			
Bemærkninger:			

D. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Køb af smågrise	7400	9180	332	412	22	22
Slagtesvin	7300	9060	280	350	26	26

Døde dyr	95	120	2	2-3	50	50
Indkøbt foder	1100 t	1450 t	18	18	61	81
Eget korn o.lign.	550 t	550 t	7	7	79	79
Gylle*	3650 t	4440 t	15/30	15/30	183	222
Halm fra mark	25 t	25 t	5 t	5 t	5	5
Dieselolie	7450 l	9000 l	1200 l	1200 l	7	8
Fyringsolie	15.500 l	18.000 l	1800 l	1800 l	9	10
Andet						

Bemærkninger: Maskinstation håndterer gylle til nedfældning. En del gylle transporteres til buffertank i mark (maskinstation).

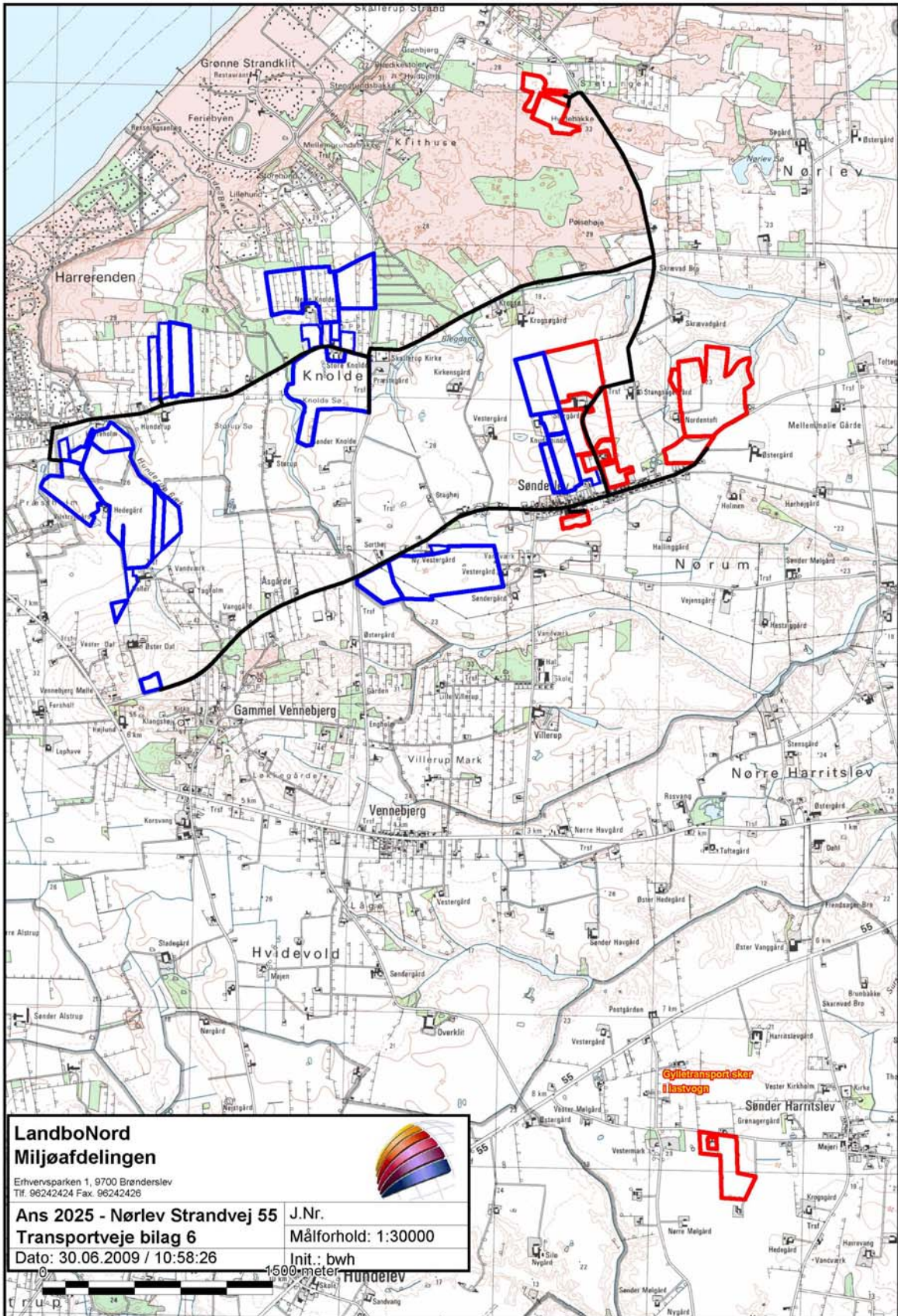
E. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	container	Kommunal ordning hver 14. dag
Døde dyr	Under kadaverkappe	DAKA
Landbrugsplast	Container	Kommunal ordning eller genbrugsplads
Papir/nylonsække	-	-
Klinisk risikoaffald	Skab/boks i forrum	Modtagerstation
Emballage fra sprøjtemidler	container	Kommunal ordning eller genbrugsplads
Rester af sprøjtemidler	Aflåst fryser	Modtagerstation
Spildolie	Tromle i maskinhus	-
Oliefiltre	I maskinhus	-
Akkumulatorer	-	-
Dæk	Skiftes på værksted	Kommunal ordning/værksted
Jern/metal		Produkthandler
Spraydåser	Forrum	Modtagerstation
Lysstofrør	Maskinhus	-
Elektronisk affald		Kommunal ordning
Andet		
Bemærkninger:		

F. Støjklider			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Døgndrift	Frekvensmotor/ Multi-Step	Kip eller tagflade
Foderblandeanlæg	Kontinuerlig drift		
Kompressor	Kun korte perioder		Maskinhus
Gyllepumper	Ca. 30 min pr. uge		
Dgl. Brug af traktor			
Flytning af grise mellem staldafsnit			
Transport af levende dyr			
Bemærkninger:			

Bilag 3. Oversigtskort fra beredskabsplanen

Bilag 4. Transportveje

Bilag 5. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder**Internt notat
Teknik & Miljøområdet****Bilag
Naturudtalelse vedr. ansøgning om udvidelse (§ 12)
Nørlev Strandvej 55**

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg, da husdyrbruget ikke allerede har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Kommunen skal ved vurdering af en ansøgning varetage følgende hensyn¹⁰: Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. Kommunen kan i en godkendelse efter § 11 eller § 12 fastsætte yderligere vilkår, der er nødvendige for at sikre, at disse hensyn varetages¹¹. Hvis det ansøgte projekt – selv med vilkår og efter tilpasninger – ikke kan leve op til lovens krav, skal kommunen give afslag på det ansøgte¹².

Ovennævnte beskyttelseskrav medfører bl.a., at kommunen skal vurdere eventuelle påvirkninger af beskyttede naturområder. Sådanne naturområder er defineret i Naturbeskyttelseslovens § 3, hvoraf det også fremgår, at tilstanden af § 3-arealer ikke må ændres som følge af f.eks. landbrugsdrift.

Husdyrbrugslovens § 7 definerer, at bestemte § 3-naturtyper af en vis størrelse skal beskyttes ud fra et lovbestemt beskyttelsesniveau. Disse såkaldt § 7-arealer må ikke få en merbelastning på mere end 0,3 – 0,7 kg N/ha/år, som følge af et projekt. Hvis der indenfor en radius på 1.000 m fra et givent naturområde ikke findes andre husdyrbrug over 75 DE end det ansøgte, må merbelastningen være op til 0,7 kg N/ha/år. Er der et andet husdyrbrug over 75 DE, er grænsen 0,5, mens den er 0,3 kg N/ha/år, hvis der er 2 eller flere over 75 DE.

De ovennævnte beskyttelseskrav betyder endvidere, at kommunen skal vurdere habitatområdernes (Natura 2000-områdernes) eventuelle påvirkning med ammoniak fra ejendommen. Første gang et husdyrbrug skal have en miljøgodkendelse efter Husdyrbrugslovens, skal ikke kun merbelastningens effekt vurderes, men den ansøgte produktions samlede ammoniakpåvirkning¹³. Det skal vurderes, om ammoniakpåvirkningen risikerer at have en negativ effekt på bevaringsmålsætningen for habitatområdet. Hvis der er en sådan risiko, selv efter tilpasninger og vilkår, skal kommunen give afslag på ansøgningen. Desuden kan der ved administration af habitatbekendtgørelsen § 8 ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Ved godkendelsen skal det endvidere sikres, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19, nr. 2. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på ansøgninger om godkendelse efter husdyrbruglovens §§ 11 og 12, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt, jf. husdyrbruglovens § 31.

¹¹ Jf. § 29, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

¹² Jf. § 19 og § 31 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

¹³ Jf. Habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og habitatbekendtgørelsen § 7, stk. 1 og 2, og § 8, stk. 6

Det fremgår i øvrigt af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 6, at kommunalbestyrelsen kan meddele afslag, hvis det vurderes, at der på trods af overholdelse af de fastlagte beskyttelsesniveauer i bilag 3 eller på trods af vilkår, der fastsætter skærpede beskyttelsesniveauer, fortsat vil være en væsentlig miljøvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Natura 2000

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å (EF-habitatområde 115), der ligger omkring 3,7 km nord for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å, der ligger omkring 1,5 km nord for de nordligst beliggende udbringningsarealer.

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Merdeposition fra udvidelsen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år. Den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er ligeledes beregnet til 0,0 kg N/ha per år (naturpunkt 4).

Naturtypens følsomhed overfor tilførsel af luftbåret kvælstof kan beskrives ved hjælp af tålegrænser. Når tålegrænserne er overskredet må det forventes, at naturtypen vil være truet og ikke kan opnå gunstig bevaringsstatus.

Tålegrænsen for området vurderes¹⁴ til 5,0 - 10,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning for området er ifølge DMU 8,5 kg N/ha per år.

Området indeholder mange store naturværdier. Bl.a. består Vandplasken, der har status af næringsfattig sø, af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække. Området er levested samt yngle- og rasteområde for flere arter optaget på habitatdirektivets bilag IV. Det gælder bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt. Mygblomst og Pukkellæbe er begge optaget på den danske rødliste som moderat truet (EN).

Hjørring Kommune har besluttet, at anvende den nedre tålegrænse når belastning af habitatområder vurderes. Da baggrundsbelastningen allerede i dag overstiger tålegrænsen, er det kommunens vurdering, at den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager ikke må overstige 0,0 kg N/ha per år, hvis gunstigbevaringsstatus og effekten af naturplejen skal opretholdes.

Eftersom den samlede afsætning fra stald og lager er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, vurderer kommunen, at udvidelsen har en neutral effekt på Natura 2000 området.

Bilag IV og II arter

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres yngle- eller rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommens udbringningsarealer, der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra

¹⁴ Tålegrænser er vurderet på baggrund af faglig rapport fra DMU nr. 548, faglig rapport fra DMU nr. 457 samt Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, 2003.

DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for spidssnudet frø, løgfrø og strandtudse, der alle er på habitatdirektivets bilag IV.

Alle tre arter er meget sårbare overfor intensiv landbrugsdrift. En stor trussel er landbrugsmaskiner, der anvendes i forbindelse med høst, når der pløjes, harves eller udbringes gylle. En trussel er ligeledes at vandhullerne forurenes med bl.a. næringsstoffer og sprøjtemidler.

Afsætning af ammoniak har en negativ påvirkning på alle tre arter, da næringsstof tilførsel fører til tilgroning af området, hvilket gør bevoksningen høj og tæt omkring vandhuller, levesteder, fødesøgningssteder og sporadiske opholdssteder.

Merdeposition fra udvidelsen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak for stald og lager er beregnet til 0,2 kg N/ha per år (naturpunkt 5). I den nordlige del af Skallerup Indlandsklitter har ejendommen udbringningsarealer tæt på vandhuller, hvor alle 3 arter er registreret (Fig. 2).

Da det ansøgte ikke medfører en merbelastning med ammoniak, er det kommunens vurdering, at projektets ammoniakfordampning vil have en neutral effekt på de nævnte bilag IV-arter.

Udbringning af gylle kan have samme negative påvirkning på alle 3 arter som afsætning af ammoniak fra stalde og lagre. På et 6,4 ha stort udbringningsareal omkring 1,7 km nord for ejendommen (Fig. 2) skal gylle nedfældes, da arealet ligger tæt på et område, der er registreret som yngle- og rasteområde for spidssnudet frø. For at beskytte raste- og yngleområde for spidssnudet frø stilles følgende krav til udbringningsarealet:

- 1) Gylle skal indenfor en 50 meter zone fra naturområdet kant nedfældes eller nedmuldes i samme arbejdsgang som gylleudbringningen – dvs. indenfor en time.
- 2) Der må maksimalt tilføres 15 ton/ha per udbringning indenfor en 50 meter zone fra naturområdet/vandløbets kant ved udbringning på græsarealer.
- 3) Der skal pløjes, harves mv. på langs af naturområdet / vandløbet i en 50 meter zone fra naturområdet / vandløbets kant.

I de tilfælde, hvor der er vinterafgrøder på arealerne kan gyllen udbringes med slæbeslanger.

Disse afværgeforanstaltninger vurderes at minimere risikoen for negativ påvirkning med fosfor- og kvælstofudvaskning til naturområdet ved gylleudbringning.

Her ud over skal en 0,4 ha stort udbringningsareal omkring 1,2 km sydvest for ejendommen (Fig. 4) udtaget, da arealet ligger tæt på et vandhul, der er registreret som yngle- og rasteområde for løgfrø og spidssnudet frø.

Rasteområder defineres som områder, der er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande. Rasteområder, der benyttes løbende hvert år eller med års mellemrum, skal beskyttes, selv når de ikke aktuelt benyttes af de relevante arter. Både yngle- og rasteområder kan defineres ud fra en bredere økologisk betragtning og kan således omfatte et netværk af lokaliteter, med eller uden sammenhæng til yngleområderne.

Med de opstillede vilkår for gylleudbringningen og udtagning af udbringningsareal er det kommunens samlede vurdering, at det ansøgte projekt har en neutral effekt på de nævnte bilag IV-arter.

Arter beskyttede efter Rødliste, Gulliste, Bern- og Bonn-konventionen

Danmark har et internationalt ansvar for at værne om (beskytte) arter beskyttet ifølge den danske Rød- og Gulliste. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Arter opført på Bonn-konventionens liste I og Bern-konventionens liste II og III har Danmark ligeledes et internationalt ansvar for at beskytte. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Strandtudse og spidssnudet frø er registreret i nærheden af ejendommens udbringningsarealer. Begge arter er optaget på Bern-konventionens liste II. Enkelte andre arter omfattet af nævnte lister kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen.

I området er der for år tilbage registreret overdrevsskarnbasse, der er optaget på den danske rødliste som moderat truet (EN).

Strandtudse og spidssnudet frø er begge meget sårbare overfor intensiv landbrugsdrift. En stor trussel er landbrugsmaskiner, der anvendes i forbindelse med høst, når der pløjes, harves eller udbringes gylle. En trussel er ligeledes at vandhullerne forurenes med bl.a. næringsstoffer og sprøjtemidler.

Afsætning af ammoniak har en negativ påvirkning på begge arter, da næringsstof tilførsel fører til tilgroning af området, hvilket gør bevoksningen høj og tæt omkring vandhuller, levesteder, fødesøgningssteder og sporadiske opholdssteder.

Merdeposition fra udvidelsen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak for stald og lager er beregnet til 0,2 kg N/ha per år (naturpunkt 5). I den nordlige del af Skallerup Indlandsklitter har ejendommen udbringningsarealer tæt på vandhuller, hvor alle 3 arter er registreret (Fig. 2).

Kommunen vurderer på denne baggrund, at ejendommen har en neutral effekt for de nævnte bilag IV, forudsat at vilkårene for gylleudbringning nævnt ovenfor overholdes.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden.

Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlede areal på 2.500 m².

• Målsætning af arealer beskyttet efter § 3

I Hjørring Kommune tildeles arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og varieret natur med gode muligheder for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks, dels et botanisk indeks. Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur, afgræsning og drift samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsindeks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssammensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt positive arter samt problematiske arter.

Herudover indgår en række planforhold i et areals målsætning. Det gælder områdets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr
- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter habitatdirektivet
- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

Arealer, der ikke er beskyttede efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, vurderes nærmere, hvis der på eller tæt ved arealerne er registreret følgende:

- Natura 2000

- Bilag IV-arter
- Bilag II-arter
- Botanisk lokalitet med et særligt værdifuldt naturindhold
- Rødliste arter, fredede planter og dyr eller andre liste arter
- Kommunal naturpleje
- Besigtigelsesnotater, der viser at et areal har et særligt naturindhold

• § 7-arealer og kumulativ effekt i forhold til N-deposition

Husdyrmiljøloven definerer nogle bestemte § 3-arealer af en vis størrelse til at være såkaldt § 7-arealer. Det ansøgte projekt må ifølge loven ikke medføre, at merbelastningen med ammoniak i sådanne områder øges med mere en 0,3 – 0,7 kg N/ha per år. 0,7 er grænsen, hvis der ikke er andre husdyrbrug over 75 DE indenfor 1.000 fra naturområdet. 0,5 gælder, hvis der er ét andet husdyrbrug, og 0,3 gælder hvis der er mere en 2 andre husdyrbrug over 75 DE indenfor denne radius.

Der er andre ejendomme med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af udvidelsen. Kommunen vurderer, at der er en kumulativ effekt med hensyn til deposition af ammoniak i forhold til naturpunkt 1 og 5, da der er registreret 3 ejendomme indenfor 1000 meter af naturpunktet.

Det kan ikke udelukkes, at der med tiden sker forringelser af de nærliggende naturområder, hvis der kommer flere udvidelser af ejendomme indenfor 1000 meter af naturområderne.

• N-deposition

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 3.455 kg N/år i nudrift og 3.391 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af bedriften medfører således en formindsket fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 64 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Indenfor en radius på 1000 meter af ejendommen er der registreret naturområder beskyttet efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt flere overdrev, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Overdrev er den mest følsomme naturtype for ammoniakdeposition indenfor bedriftens nærområde (Fig. 1).

Den generelle baggrundsbelastning for området er ifølge data fra DMU 10,2-11,3 kg N/ha per år.

Merdepositionen i 4 udvalgte naturpunkter (1-3 og 5) er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 0,0 - 0,4 kg N/ha per år (Tabel I).

Naturpunkt 1:

Et overdrev over 2,5 ha og dermed et § 7 areal, som ved udvidelsen tilføres 0,0 kg N/ha per år. Den beregnede merbelastning overskrider således ikke den tilladte merbelastning på 0,3 kg N/ha per år som gælder for § 7-områder, når der er kumulativ effekt for 2 andre ejendomme, som tilfældet er her.

Den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 0,4 kg N/ha per år og den generelle baggrundsbelastning i området er 10,2 kg N/ha per år (Tabel I). Kommunen vurderer, at naturområdets tålegrænse er 10,0 – 12,5 kg N/ha per år, idet målsætningen for arealet er vurderet til at være høj. Den totale belastning (bidrag fra projektet + baggrundsbelastning) af arealet vurderes på denne baggrund at overskride den nedre tålegrænse. Arealet indeholder imidlertid ikke naturelementer, som kan berettige udpegning til et særlig værdifuldt naturområde, hvortil der kan stilles skærpede krav til samlede afsætning af ammoniak.

Da merbelastningen ligger under lovens beskyttelsesniveau, er det kommunens samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder lovens krav m.h.t. § 7-arealer og i øvrigt ikke medfører en tilstandsændring af § 3-arealet indenfor § 7-arealet.

Naturpunkt 2:

Nørlev Sø er omkring 3 ha med en gennemsnitsdybde på 2,3 meter. Søen er over 100 m² og dermed omfattede af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer. Ved udvidelsen tilføres søen 0,0 kg N/ha per år. Den samlede afsætning af ammoniak fra ejendommen er i dette punkt 0,1 kg N/ha per år.

Nørlev Sø er i Regionplan 2005 B-målsat. Nørlev Sø har en høj-middel tilførsel af næringsstoffer, som vurderes at være en hindring for, at søen kan opfylde målsætningen om et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, der kun i ringe grad er påvirket af menneskelige aktiviteter. Udviklingen i klorofylkoncentrationen (udtryk for mængden af mikroskopiske alger i vandet) antyder, at søen er næringsstofbelastet.

Den samlede belastning af ammoniak fra ejendommen er beregnet til 0,1 kg N/ha per år. Dette svarer til en tilførsel på omkring 13 µg/l. Hjørring Kommune vurderer, at dette er en uvæsentlig belastning af søen, da belastning fra den generelle baggrundsbelastning og markbidrag langt overstiger bidraget fra stald og lager.

Kommunen vurderer overordnet, at belastningen med ammoniak fra bedriften har en neutral effekt for de berørte arealer.

Naturpunkt 3:

Et § 3 overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer. Ved udvidelsen tilføres 0,0 kg N/ha per år. Den samlede belastning af arealet vurderes ikke at overskride tålegrænsen for naturtypen, da baggrundsbelastningen er 11,3 kg N/ha per år. Merbelastningen for området må derfor ikke overstige 1,2 kg N/ha per år (Tabel I).

En tilførsel på 0,0 kg N/ha per år må derfor betragtes som en uvæsentlig merbelastning.

Naturpunkt 5:

En hede over 10 ha og dermed et § 7 areal, som ved udvidelsen tilføres 0,0 kg N/ha per år. Den beregnede merbelastning overskrider ikke den tilladte merbelastning på 0,3 kg N/ha per år, som gælder for § 7-områder, når der som her, er kumulativ effekt for 2 andre ejendomme.

Den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 0,2 kg N/ha per år og den generelle baggrundsbelastning i området er 10,2 kg N/ha per år (Tabel I). Kommunen vurderer, at naturområdets tålegrænse er 10,0 – 12,5 kg N/ha per år, idet målsætningen for arealet er vurderet til at være høj. Den totale belastning (bidrag fra ejendom + baggrundsbelastning) af arealet vurderes at overskride nedre tålegrænse for naturtypen (10,0 – 12,5).

Området er udpeget til særlig værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. Hjørring Kommune har iværksat plejeforanstaltninger indenfor de fredede områder, da kommunen anser området for yderst kvælstoffølsomt.

Området er sammen med de omkring liggende lokaliteter et enestående botanisk interesseområde af national betydning. Området er således voksested for flere sjældne arter bl.a. Klit-Kambunke, Hjortetunge og Pukkellæbe. Alle tre arter er ekstremt følsomme over for afsætning af ammoniak, da afsætning af ammoniak vil føre til øget tilgroning på lokaliteten. Hjortetunge er kun kendt fra 3 steder i Danmark og Pukkellæbe er opført på den danske rødliste som moderat truet (EN).

Området er ligeledes levested for strandtudse, løgfrø og spidssnudet frø der alle er opført på habitatdirektivets bilag IV. Afsætning af ammoniak har en negativ påvirkning på alle 3 arter, da

næringsstof tilførsel fører til tilgroning af området, hvilket gør bevoksningen høj og tæt omkring vandhuller, levesteder, fødesøgningssteder og sporadiske opholdssteder.

Ifølge habitatdirektivet og § 11 i bekendtgørelse om udpeging og administration af internationale naturbeskyttelsesområder kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Området kan derfor forventes at få en meget høj målsætning i den fremtidige naturkvalitetsplanlægning, og dermed et område, hvortil der kan stilles skærpede vilkår.

På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 5 ikke må være højere end 0,0 kg N/ha per år, hvis gunstigbevaringsstatus og effekten af naturplejen skal opretholdes.

Da merbelastningen fra det ansøgte projekt er beregnet til 0,0 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at projektet vil have en neutral effekt på det omtalte naturområde.

• Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Udbringningsarealerne støder få steder op til § 3 beskyttet hede, overdrev og mose. Disse arealer vurderes ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte udvidelse, hvis:

1. der sker nedfældning af gylle i samme arbejdsgang på udbringningsarealerne i den nordlige del af Skallerup Indlandsklitter (Fig. 2), da det disse arealer ligger meget tæt på vandhuller, der er levesteder, fødesøgningssteder og sporadiske opholdssteder for løgfrø og spidssnudet frø.
2. et 0,4 ha stort udbringningsareal omkring 1,2 km sydvest for ejendommen (Fig. 4) udtages, da arealet ligger tæt på et vandhul, der er levesteder, fødesøgningssteder og sporadiske opholdssteder for løgfrø og spidssnudet frø.

Kulturrenge må kun anvendes som udbringningsarealer, hvis de er anvendt som dette inden 1992 og intensiteten for udbringning ikke øges.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med den påtænkte udvidelse.

• Stærkt skrående arealer

Ifølge § 26 stk. 3 i bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Udbringningsarealerne er på en kort strækning vandløbsnære og skråner kraftig ned til beskyttede vandløb og § 3 beskyttede naturområder (Fig. 3). Vandløbet Nordentoft Bæk er i Regionplan 2005 målsat som B1 vandløb (gyde- og yngleopvækstvand for laksefisk) og kvalitetsmålsat til forureningsgrad II (næsten uforurennet - svagt forurennet). Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund at udgøre en betydelig risiko for vandløbet og tilstødende naturområder, således den lovpligtige 20 m udbringningsfriezone ikke er tilstrækkelig til at eliminere risikoen for næringsstofforurening ved udbringning af gylle. Der stilles derfor følgende skærpede vilkår for at minimere risiko for næringsstofforurening fra udbringningsarealerne:

1. gylle skal indenfor en 50 meter zone fra naturområdet/vandløbets kant nedfældes eller nedmuldes i samme arbejdsgang som gylleudbringningen – dvs. indenfor en time.
2. der må maksimalt tilføres 15 ton/ha per udbringning indenfor en 50 meter zone fra naturområdet/vandløbets kant ved udbringning på græsarealer
3. der skal pløjes, harves mv. på langs af naturområde og vandløbet i en 50 meter zone fra naturområdet/vandløbets kant.

I de tilfælde der er vinterafgrøder på arealerne kan gyllen udbringes med slæbeslanger.

Kommunen vurderer, at disse afværgeforanstaltninger minimerer risikoen for negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning ved gylleudbringning.

Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Ejendommen har udbringningsarealer indenfor områder udpeget som særlig værdifuldt naturområde, værdifuldt naturområde og økologiske forbindelse efter Kommuneplan 2009.

I områder udpeget til særlig værdifuldt naturområde, skal kommunen sikre, at der ikke sker arealanvendelsen eller ændringer af tilstanden, der begrænser natur- og landskabsværdier. I de særligt værdifulde naturområder skal beskyttelsen af eksisterende natur fremmes, og der skal skabes sammenhæng mellem de enkelte naturområder, jf. retningslinje 2.3.3 i kommuneplan 2009.

I områder udpeget til værdifuldt naturområde må arealanvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvaliteten for områdets naturtyper, der er fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningsssystem, jf. retningslinje 2.3.4 i kommuneplan 2009.

I økologiske forbindelser skal levesteder for planter og dyr sikres og det skal sikres at barrierer for spredning af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinie 2.3.7 i Kommuneplan 2009.

Merbelastningen i forbindelse med etablering af bedriften vurderes ikke at forringe funktionen af den økologiske forbindelse eller at være i modstrid med retningslinjer for særlig værdifuldt naturområde og værdifuldt naturområde.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen ved Skallerup Indlandsklitter og Klithuse, der ligger omkring 0,8 km nord for ejendommen. Kommunen vurderer, at ammoniakfordampning derfor er eneste potentielle påvirkning fra udvidelsen.

Af fredningsbestemmelsernes § 1 fremgår det, at fredningen har til formål, at bevare og pleje området overvejende som et indlandsklitlandskab og at regulere offentlighedens rekreative udnyttelse af området.

Området er udpeget til særlig værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. Hjørring Kommune har iværksat plejeforanstaltninger indenfor de fredede områder.

Området er sammen med de omkring liggende lokaliteter et enestående botanisk interesseområde af national betydning. Området er således voksested for flere sjældne arter bl.a. Klit-Kambunke, Hjortetunge og Pukkellæbe. Alle tre arter er ekstremt følsomme over for afsætning af ammoniak, da afsætning af ammoniak vil føre til øget tilgroning på lokaliteten. Hjortetunge er kun kendt fra 3 steder i Danmark og Pukkellæbe er opført på den danske rødliste som moderat truet (EN).

Området er ligeledes levested for strandtudse, løgfrø og spidssnudet frø der alle er opført på habitatdirektivets bilag IV. Afsætning af ammoniak har en negativ påvirkning på alle tre arter, da næringsstof tilførsel fører til tilgroning af området, hvilket gør bevoksningen høj og tæt omkring vandhuller, levesteder, fødesøgningssteder og sporadiske opholdssteder.

Ifølge habitatdirektivet og § 11 i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV.

Merdeposition fra udvidelsen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år (naturpunkt 5), mens den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 0,2 kg N/ha per år.

Den generelle baggrundsbelastning for området er ifølge DMU 10,2 kg N/ha per år. Kommunen vurderer, at områdets tålegrænse er 10,0 – 12,5 kg N/ha per år.

Den nedre tålegrænse er således overskredet alene ved den generelle baggrundsbelastning i området. Kommunen vurderer på denne baggrund, at hvis området skal bevare gunstig beva-

ringsstatus, er det vigtigt, at kvælstofbelastningen fra lokale kilder nedbringes og i hvert fald ikke øges.

Den totale afsætning i naturpunkt 5 (bidrag fra ejendom + baggrundsbelastning) er 10,4 kg N/ha per år. Den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager udgør således 50 % af den afsætning som tålegrænsen overskrides med.

På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 5 ikke må være højere end 0,0 kg N/ha per år, hvis gunstigbevaringsstatus og effekten af naturplejen skal opretholdes.

Da det ansøgte ikke medfører en merbelastning med ammoniak, er det kommunens vurdering, at projektets ammoniakfordampning vil have en neutral effekt på de nævnte bilag IV-arter og andre beskyttede arter.

A-målsatte søer

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger omkring 4,5 km nord for ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt. Mygblomst og Pukkellæbe er begge optaget på den danske rødliste som moderat truet (EN).

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Eftersom den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager ved naturpunkt 4, der ligger omkring 3,7 km fra ejendommen, er beregnet til 0,0 kg N/ha per år, vurderer kommunen, at ejendommens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer på denne baggrund, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

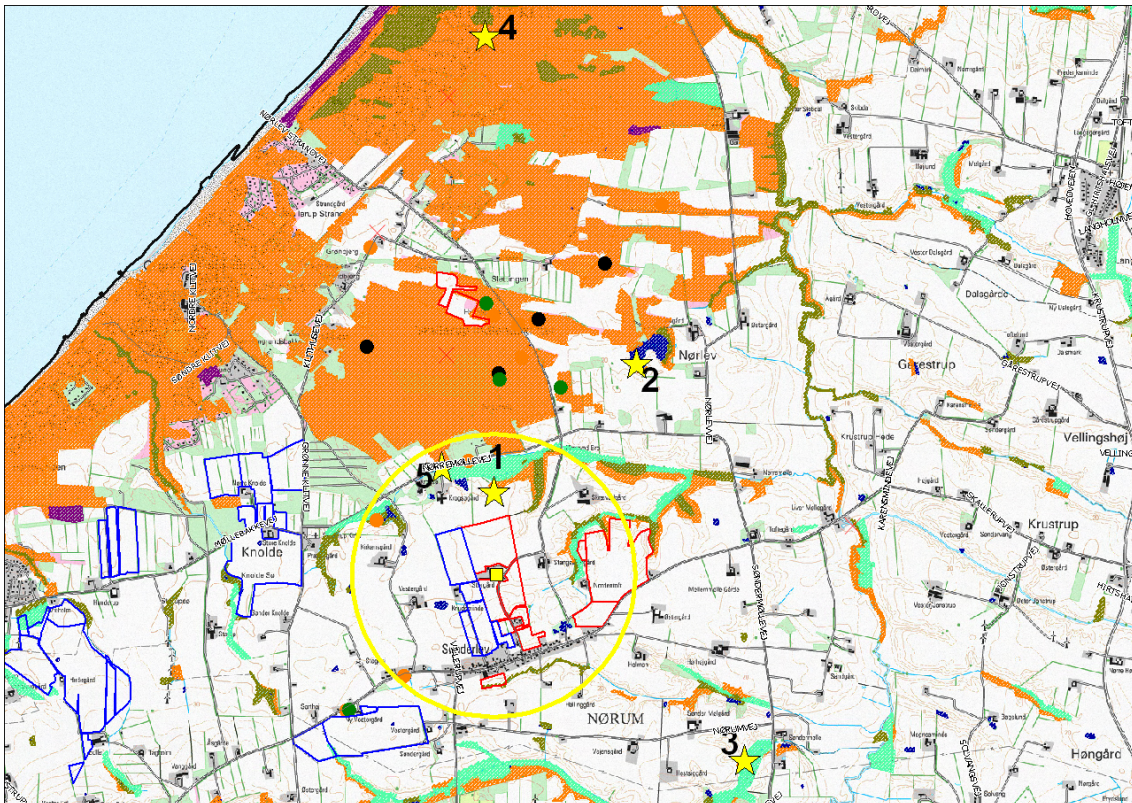
Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luffoto, beregning af ammoniakdeposition med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

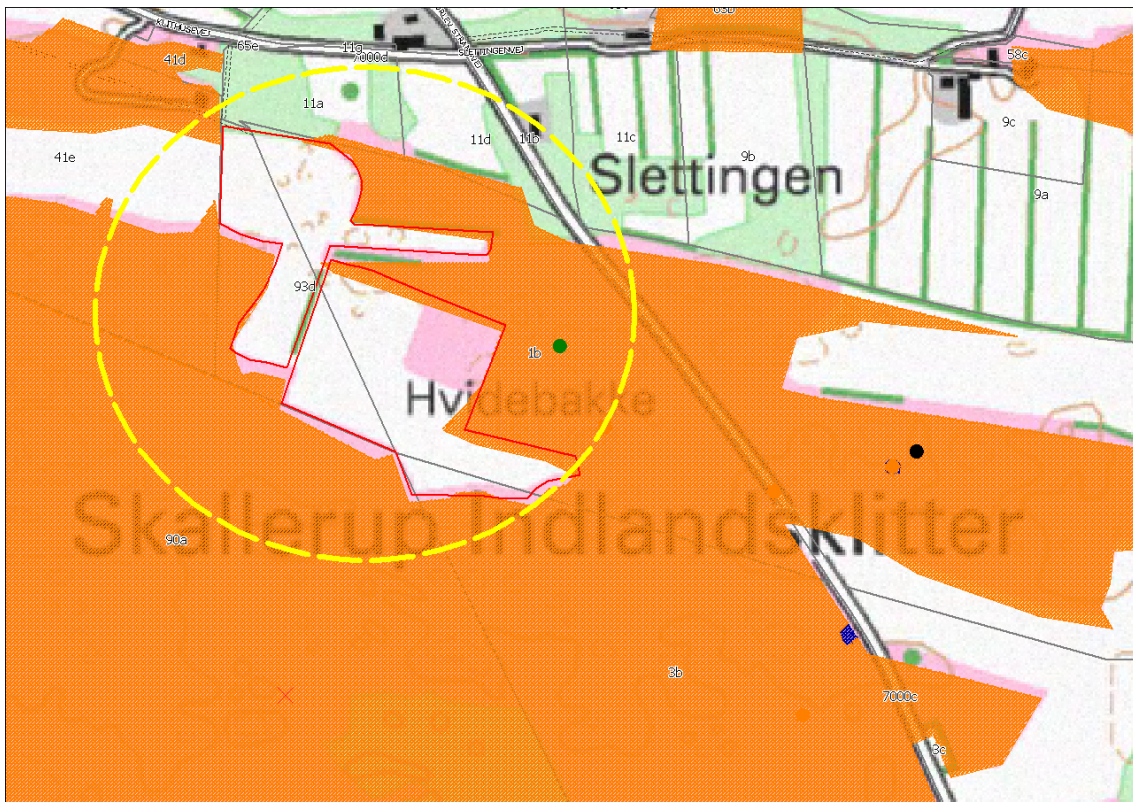
Table I. Beregnet merdeposition i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde og lager anlæg.

Naturpunkt	1	2	3	4	5
Naturtype	§ 7 Overdrev	§ 3 Sø	§ 3 Overdrev	Natura 2000	§ 7 Hede
Målsætning	Høj	Høj	Middel	Høj	Høj
Målsætningsmetode*	C	C	C	C	C
Tålegrænse (kg N/ha per år)	10,0 - 12,5		12,5 - 17,5	5,0 - 10,0	10,0 - 12,5
Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)	10,2	10,8	11,3	8,5	10,2
Beregnet merdeposition (kg N/ha per år)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samlede afsætning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,4	0,1	0,0	0,0	0,2
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	0,3		1,2	0,0	0,3
Tilladt samlede afsætning (kg N/ha per år)				0,0	
Afstand fra staldanlæg til naturpunkt (m)	550	1760	2180	3770	810
Afstand fra lageranlæg til naturpunkt (m)	180-185	1800-1850	2230-2280	3790-3820	800-840
Omfattet af lov	Husdyr- loven Natur- beskyttel- sesloven	Natur- beskyttel- sesloven	Natur- beskyttel- sesloven	Habitat- direktivet	Husdyr- loven Natur- beskyttel- sesloven Habitat- direktivet
Afgørelse efter lov	Husdyr- loven	Husdyr- loven Natur- beskyttel- sesloven	Husdyr- loven Natur- beskyttel- sesloven	Habitat- direktivet	Habitat- direktivet
Besigtigede (dato)					
Planstatus	Økologisk Forbind- else Særlig værdifuldt naturom- råde	Økologisk Forbind- else Særlig værdifuldt naturom- råde		Økologisk Forbind- else Særlig værdifuldt naturom- råde	Økologisk Forbind- else Særlig værdifuldt naturom- råde Fredet

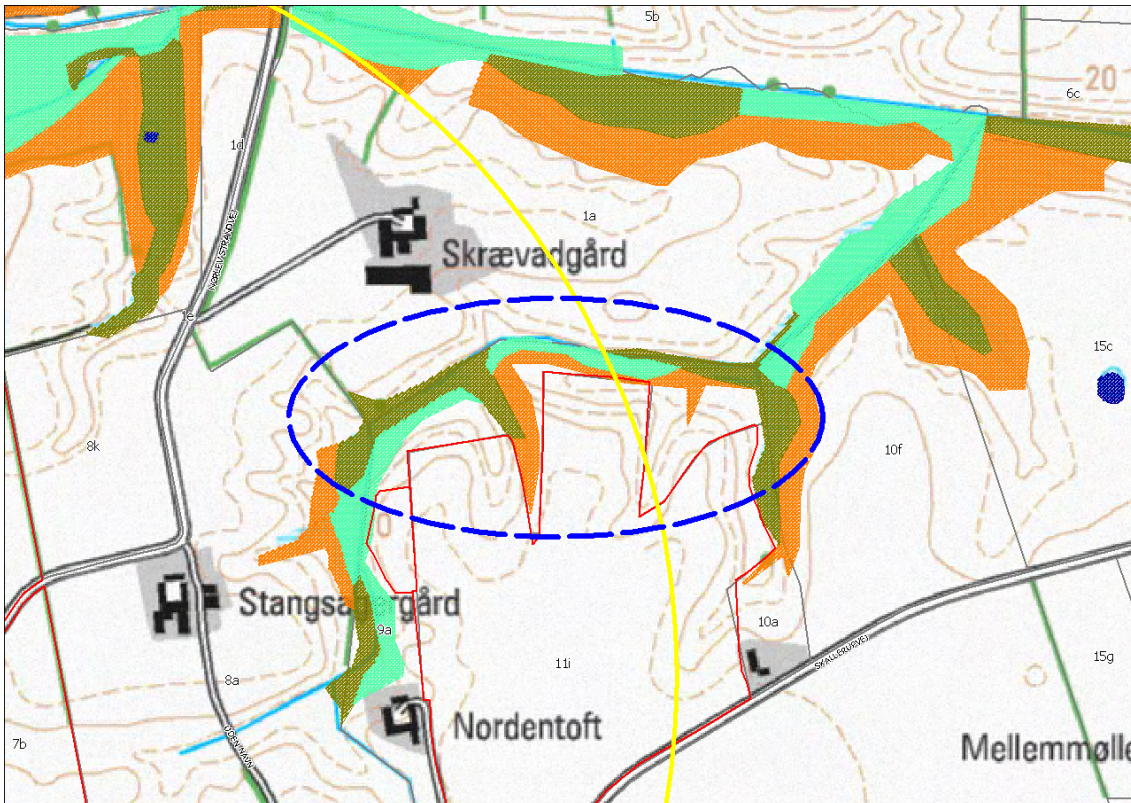
* Målsætningen er beregnet ud fra metode C) ud fra tidligere besigtigelser og beskrivelser, kommunens erfaringer, luffoto og anden tilgængelig information.

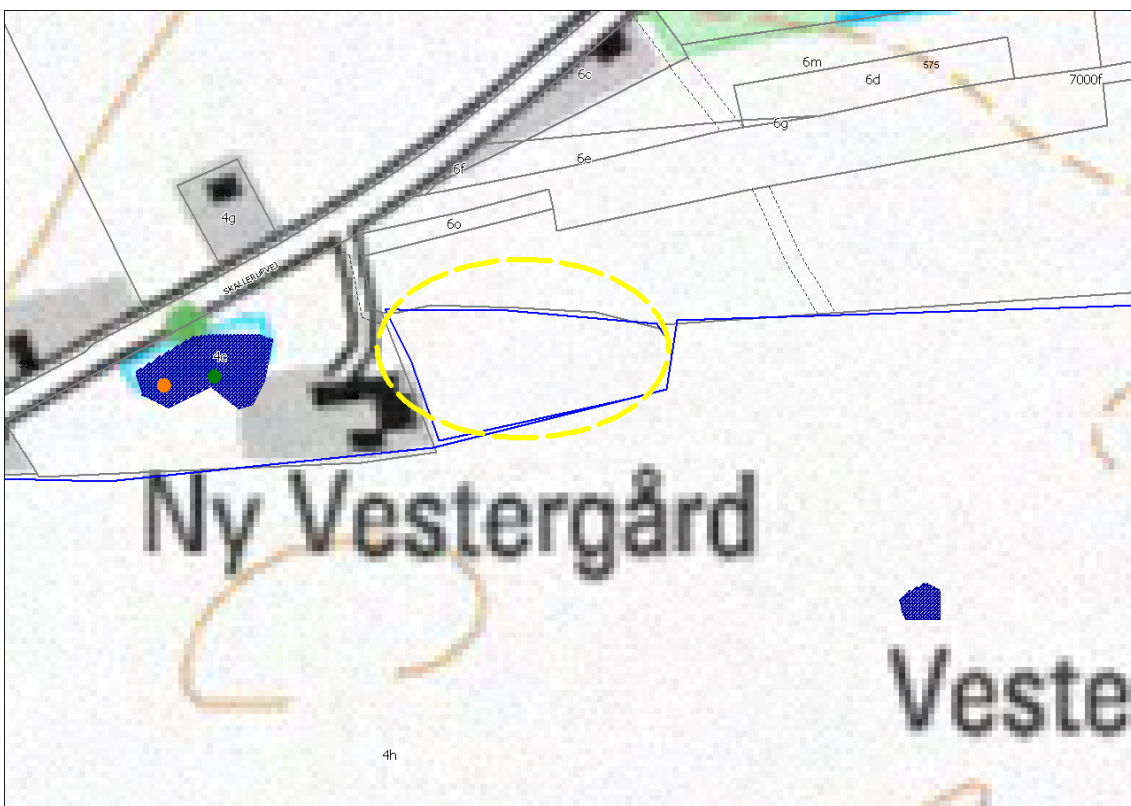
Figur 1. Ejendommens (gul firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-5 (gul stjerne) og arealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Gul cirkel angiver 1 km radius omkring ejendommen.

Figur 2. Gul cirkel viser udbringningsarealer (angivet med rød), hvor der skal ske nedfældning af gylle.

Figur 3. Udbringningsarealer (angivet med rød), som skråner kraftigt ned mod Nordentoft Bæk og naturområder beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Blå afbrudte cirkler viser områder med kraftig hældning mod vandløb og naturområder.

Figur 4. Gul cirkel viser udbringningsarealer (angivet med blå), der skal udtages som udbringningsareal.